

POLICEJNÍ AKADEMIE ČESKÉ REPUBLIKY V PRAZE

Fakulta bezpečnostně právní

Katedra kriminalistiky

Prověrka výpovědi na místě – teorie a praxe

Bakalářská práce

On-the-spot examination of the testimony – theory and practice

Bachelor thesis

VEDOUCÍ PRÁCE

doc. JUDr. Zdeněk Konrád, CSc.

AUTOR PRÁCE

Klára HOROVÁ

PRAHA

2022

Čestné prohlášení

Prohlašuji, že předložená práce na téma „Prověrka výpovědi na místě – teorie a praxe“ je mým původním autorským dílem, které jsem vypracovala samostatně. Veškerou literaturu a další zdroje, z nichž jsem čerpala, v práci řádně cituji a jsou uvedeny v seznamu použité literatury.

V Praze, dne 15.03.2022

.....

Klára HOROVÁ

Poděkování

Ráda bych touto cestou poděkovala vedoucímu mé práce doc. JUDr. Zdeňku Konrádovi, CSc. za trpělivost, vstřícnou pomoc a cenné rady při vzniku této bakalářské práce. Dále mé poděkování patří celé rodině, která mi byla během psaní nápomocná. Současně bych ráda poděkovala i respondentům, kteří si našli čas a vyplnili dotazník do praktické části bakalářské práce.

ANOTACE

Bakalářská práce je zaměřena na prověrku výpovědi na místě. V teoretické části jsou popsány základní pojmy samotné prověrky výpovědi na místě a další, které s ní souvisí. Dále práce zahrnuje význam, historii a cíle prověrky výpovědi na místě, její vztah k dalším kriminalistickým metodám, zabývá se základními zásadami, přípravou a taktikou jejího provedení, hodnocením průběhu výsledků a také dokumentací. Praktická část práce se soustředí na vyhodnocení dotazníkového šetření, provedeného ke zjišťování vědomostí o prověrci výpovědi na místě u příslušníků policejních sborů v Ústeckém kraji.

KLÍČOVÁ SLOVA

Aktivní účast, Dokazování, Protokol, Prověrka výpovědi na místě, Trestní řád, Výpověď, Výslech

ANNOTATION

This bachelor's thesis discusses On-the-spot examination of the testimony. In the theoretical part basic concepts and related key-words are introduced. Furthermore, the history, significance and goals of the procedure are mentioned, while putting it in context with criminalistics methodology, studying basic principles, preparation, strategy, evaluation of the results, as well as documentation. The empirical part of this work is focused on assessment of the results of the survey research, which was conducted on members of the police force in the Ústí region, concerning their knowledge of this subject.

KEYWORDS

Active participation, Criminal procedure code, Interrogation, On-the-spot examination of the testimony, Protocol, Proving, Statement

OBSAH

ÚVOD	6
1. OBECNĚ TEORETICKÁ VÝCHODISKA	8
1.1. VÝKLAD ZÁKLADNÍCH POJMŮ	8
2. HISTORIE A VÝVOJ PROVĚRKY VÝPOVĚDI NA MÍSTĚ	9
2.1. POJEM A PODSTATA PROVĚRKY VÝPOVĚDI NA MÍSTĚ	12
2.2. PROVĚRKA VÝPOVĚDI NA SLOVENSKU	15
3. PROVĚRKA VÝPOVĚDI NA MÍSTĚ K VYBRANÝM METODÁM KRIMINALISTICKÉ PRAXE.....	16
3.1. PROVĚRKA VÝPOVĚDI NA MÍSTĚ A VÝSLECH	16
3.2. PROVĚRKA VÝPOVĚDI NA MÍSTĚ A VYŠETŘOVACÍ EXPERIMENT	16
3.3. PROVĚRKA VÝPOVĚDI NA MÍSTĚ A REKONSTRUKCE.....	17
3.4. PROVĚRKA VÝPOVĚDI NA MÍSTĚ A REKOGNICE.....	18
4. TAKTICKÉ ZÁSADY PROVĚRKY VÝPOVĚDI NA MÍSTĚ.....	19
5. TAKTIKA A METODIKA PROVĚRKY VÝPOVĚDI NA MÍSTĚ.....	21
5.1. PŘÍPRAVA PROVĚRKY VÝPOVĚDI NA MÍSTĚ.....	21
5.2. PROVEDENÍ PROVĚRKY VÝPOVĚDI NA MÍSTĚ	22
5.3. DOKUMENTACE PROVĚRKY VÝPOVĚDI NA MÍSTĚ	24
5.4. HODNOCENÍ PRŮBĚHU A VÝSLEDKŮ PROVĚRKY VÝPOVĚDI NA MÍSTĚ	25
6. TERÉNNÍ ŠETŘENÍ.....	27
ZÁVĚR.....	51
SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY	53
SEZNAM ZKRATEK.....	57
SEZNAM TABULEK	58
SEZNAM GRAFŮ.....	59
SEZNAM PŘÍLOH	60

Úvod

Dokazování v trestním řízení se od procesu dokazování v dalších odvětvích práva odlišuje v celé řadě aspektů – jedná se například o právem chráněný objekt, specifickou činnost či jedinečnost jeho průběhu. Na základě toho se tedy postupně v praxi vyvinula zcela samostatná kriminalistická věda. Předmětem jejího zájmu je mimo jiné metodika získání důkazů. Na základě poznatků kriminalistiky byly v rámci trestního řízení vytvořeny zcela specifické metody dokazování. Následující práce je zaměřena na jednu z těchto specifických metod dokazování, tedy na prověrku výpovědi na místě. Prověrka výpovědi na místě byla přidána do trestního řádu novelou, provedenou zákonem č. 265/2001 Sb.,¹ s účinností od 1.1.2002, a je zařazena mezi „Některé zvláštní způsoby dokazování“.

První část práce o prověrce výpovědi na místě bude mít teoretický charakter. V první kapitole vysvětlím pojmy, které s prověrkou výpovědi souvisí. V kapitole o historii bych ráda popsala, jak se metoda vyvíjela a jak byla vnímána. Následující kapitolu chci věnovat prověrce výpovědi na místě a její podstatě. Již v historii byla prověrka spojována a zaměňována s dalšími metodami, jako je výslech, vyšetřovací experiment, rekonstrukce a rekognice. Proto bych se ráda zaměřila na tyto vybrané metody a pokusila se poukázat na rozdíly. Dále se budu věnovat rozboru zásad. Jedná se především o zásady dobrovolnosti, iniciativy, aktivního působení vyšetřovatele, ostražitosti, účasti svědka a neopakovatelnosti. Další kapitola bude pojednávat o přípravě prověrky výpovědi na místě. Chtěla bych zde definovat například její cíl a úlohy, místo, kde probíhá, čas, který je potřeba prověrce věnovat, její výchozí body a účastníky. Poté se budu zabývat

¹ Zákon č. 265/2001 Sb., *Zákon, kterým se mění zákon č. 141/1961 Sb., o trestním řízení soudním (trestní řád), ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 140/1961 Sb., trestní zákon, ve znění pozdějších předpisů, a některé další zákony.*

samotným provedením prověrky výpovědi na místě, její dokumentaci a protokolaci.

V teoretické části práce je mým cílem naznačení teoretických problémů v právní úpravě a přiblížení prověrky výpovědi na místě čtenáři. Práce může být prospěšná pro policisty, kteří se chtějí o prověrce výpovědi na místě dozvědět více. Hlavní metodou v teoretické části bude analýza literatury pomocí vědeckého popisu.

V praktické část mé práce se budu zabývat vyhodnocením dotazníkového šetření. Typ dotazníku bude polostrukturovaný, aby respondenti mohli vybírat ze standardizovaných otázek, ale také vyjádřit svůj vlastní názor v otevřených otázkách. Cílem dotazníku je zjištění vědomostí o prověrce výpovědi na místě u příslušníků policejních sborů v Ústeckém kraji. Mým výzkumným záměrem je zjistit, zda má více než 60 % respondentů správné znalosti o prověrce výpovědi na místě.

1. Obecně teoretická východiska

1.1. Výklad základních pojmů

Kriminalistická metoda – kriminalistické zkoumání je realizovatelné pouze pomocí kriminalistických metod. Každá kriminalistická metoda musí splňovat následující kritéria: soulad s platnými zákony, vědecký základ, musí být ověřena a uznávána praxí.²

Procesní úkon – komisivní či omisivní jednání, s kterým zákon spojuje právní účinky jako je vznik, změna nebo zánik procesních právních vztahů.³

Důkazní prostředek – výslech, znalecký posudek, ohledání či listinný důkaz jsou zdroji důkazů neboli poznatků, které získá orgán činný v trestném řízení o zajišťované skutečnosti.⁴

Prověrka – ověření či kontrola správného stavu.

Prověrka na místě – specifická metoda kriminalistické praxe spočívající v tom, že dříve vyslechnutá osoba na určitém místě dobrovolně ukáže objekty, které mají vztah k vyšetřované události, popíše tyto vztahy a spojitosti, čímž umožní doplnit nebo upřesnit údaje důležité pro trestní řízení.⁵

Aktivní osobní přítomnost – osoba na místě činu dobrovolně ukazuje a uvádí důležité skutečnosti k objasnění svého konání a případu.

Pravdivost – imanentní znak výpovědi. Jedná se o moment, kdy vypovídané skutečnosti odpovídají objektivní realitě v kriminálních a právních faktech.

Věrohodnost – představuje míru souladu výpovědi se skutečností.⁶

² SVOBODA, Ivo a kol. *Kriminalistika*. Ostrava: KEY Publishing, 2016, 374 s., ISBN 978-80-7418-259-4, str. 31.

³ ČÍSAŘOVÁ, Dagmar a kol. *Trestní právo procesní*. Praha: ASPI, 2008. 812 s., ISBN 978-80-7357-348-5, str. 215.

⁴ *Velký slovník naučný: encyklopedie Diderot*. Praha: Diderot, 1999, 842 s., ISBN 80-902723-1-2, str. 351-352.

⁵ NĚMEC, M. *Kriminalistická taktika pro policisty a studenty Policejní akademie České republiky v Praze*. Praha: ABOOK s.r.o., 2017, 548 s. ISBN 978-80-906974-0-9, str. 473.

⁶ ČÍRTKOVÁ, L. *Forezní psychologie*. Praha: Support, 1994, str. 86.

2. Historie a vývoj prověrky výpovědi na místě

Prověrka výpovědi na místě není úkonem, jemuž by byly v soudobé odborné literatuře věnovány stohy knih a vědeckých studií. Ba naopak, jedná se o tematiku, které je věnována pozornost spíše okrajově, přičemž většina jí zasvěcených teoretických pojednání se datuje do 50.-90. let 20. století, tedy do časů, kdy kriminalisté cítili potřebu obhájit samostatnou existenci předmětného úkonu a prosadit jeho zákonné zakotvení. Prověrka výpovědi na místě byla používána ještě dříve, než o ní byly objeveny první zmínky v odborné kriminalistické literatuře. Do tohoto období patří i další, nové a teoreticky nezpracované kriminalistické metody, jako je například vyšetřovací experiment, rekonstrukce nebo výjezd na místo činu.⁷ Kriminalisté si v té době uvědomili, že nestačí pouze doznání obviněného. Svědčí o tom také výrok: „*Je třeba si uvědomit, že doznání pachatele není důkazem, nevyplyne-li z něho opatření věcných důkazů ...*“⁸

Konkrétní přiblížení prověrky výpovědi na místě v roce 1957: „*Celé vyšetřování případu Václava Mrázka⁹ bylo vedeno v duchu, co nejpřísnější objektivitě ... Pokud se to jevílo nezbytně nutným a účelným, byl Mrázek dopraven do příslušného prostoru s tím, aby sám ukázal místa, kde určité, již předtím plně v doznání vyličené činy provedl ... Nešlo ovšem o takzvanou rekonstrukci, nýbrž pouze o to, že Mrázek sedě v autě určoval na vyzvání vyšetřovatele směr jízdy k místu určitého činu a když se tam dojelo, označil pak přesně místo v terénu podle pevných orientačních bodů.*“¹⁰

Později ve stejném roce vyšel odborný článek o prověrce výpovědi na místě, který napsal S. Stěpičev. V této době se metoda nazývala „výjezd na místo činu.“ Stěpičev výjezd na místo pokládal za samostatný vyšetřovací úkon, který se lišil od dalších vyšetřovacích úkonů, jako je ohledání, výslech na místě či

⁷ KONRÁD, Z. *Prověrka výpovědi na místě*. Policejní akademie ČR, 2006, 1. vydání. 74 s. ISBN 80-7251-221-8, str. 11.

⁸ DUFEK, M. *Závažnost věcných důkazů*. Knižnice pro kriminalistiku. Ročník. IV, č. 3/1955, s.1.

⁹ Václav Mrázek (narozen 1925 – úmrtí 1957) byl československý sériový vrah, který byl popraven za vraždy sedmi žen.

¹⁰ KRAUS, P. *Případ Václava Mrázka*. Kriminalistický sborník, č. 9/1957, str. 562.

vyšetřovací pokus. A to jak podstatou, tak svou taktikou. V článku popsal situaci, při které prověrku důkazů používal:

- když se obviněný doznal a toto doznání bylo třeba ověřit či k potvrzení objektivních faktů,
- když obviněný lhal a důkazy byly v rozporu s jeho výpovědí,
- bylo-li potřeba prověřit fakta ve výpovědi poškozeného nebo svědka.

Štěpičev uvedl, že tento způsob prověřování je možný pouze po výslechu osoby, za účelem prověření údajů. Vyšetřovatel ohledá objekty a předměty ukázané osobou. Aby tento úkon měl důkazní význam, doporučuje se přítomnost dvou svědků.¹¹

Poprvé se pojem „Prověrka výpovědi na místě“ objevil v učebnici kriminalistiky zpracované kolektivem z právnické fakulty Moskevské státní university na konci 50. let.¹²

V 60. letech se podařilo vyjádřit podstatu prověrky výpovědi na místě jako porovnání dříve získané výpovědi a úkonu vyslechnuté osoby s objektivní situací na místě.¹³ V Československu byla prvním významnějším dílem na toto téma učebnice kriminalistiky autora J. Heřmánka s názvem „Prověrka výpovědi na místě“, kde autor popsal její pojem, obsah, význam, taktiku, vztah k jiným vyšetřovacím úkonům, průběh i výsledky úkonu na podmínky československé kriminalistické praxe.¹⁴ Tímto byl položen základní kámen pro teoretické zpracování problematiky prověrky výpovědi na místě.

V 70. letech se metoda prověrka výpovědi na místě používala stále pouze intuitivně, pod různými názvy, zejména pod názvem „vyšetřovací experiment“. V těchto letech našla prověrka výpovědi své pevné zařazení mezi ostatními kriminalistickými metodami. Toto tvrzení lze podložit tím, že byla zařazována do

¹¹ ŠTĚPIČEV, S. *Výjezd na místo jako taktický způsob prověrky důkazů*. Kriminalistický sborník, roč. 12, č. 1957, str. 751-757.

¹² VASILEJ, A.N. a kol., *Kriminalistika*. Praha, 1966, str. 249

¹³ MATIÁŠEK, J. a kol. *Psychologie a výslechová praxe*. Praha: Orbis, 1968, str. 203

¹⁴ HEŘMÁNEK, J. *Prověrka výpovědi na místě*. Čs. kriminalistika, č. 2/1969, str. 144-150.; PRERAD, V. a kol. *Kriminalistika. Prozatímní učební text z oboru kriminalistické taktiky*. Praha: PF UK, 1968, str. 161-175.

speciálních učebních textů.¹⁵ Skácel ve svém článku „Podstata a význam prověrky výpovědi na místě“ kritizoval stav kriminalistiky: „*Ve značné části případů je však prověrka výpovědi na místě v průběhu vyšetřování a vyhledávání prováděna bez příslušných trestně procesních náležitostí i v rozporu s doporučeními kriminalistiky. Například je prováděna pod různými názvy (prověrka faktů, ověření na místě, rekonstrukce), někdy je provedena bez označení, o jejím provedení je sepsán pouze nějaký záznam (úřední záznam, záznam o šetření), popřípadě ani žádný záznam sepsán není.*“¹⁶ Tato kritika mi připadá vhodná, jelikož se v tuto dobu kriminalisté snažili o vymezení prověrky výpovědi na místě více než 20 let.

V 80. letech se Skácelovi úspěšně podařilo prověrku výpovědi na místě odlišit od jiných vyšetřovacích úkonů.¹⁷ V těchto letech se začaly objevovat požadavky na právní zařazení metody do trestního řádu. I když se prověrka výpovědi na místě vyvíjela už skoro 40 let, v 90. letech jsme se mohli setkat s autory, kteří její samostatnost stále popíraly. Například Vychodil: „*V Čs. praxi se prověrka výpovědi na místě koná, ale zpravidla nikoli pod tímto názvem, nýbrž jako druh rekonstrukce trestného činu. Původně se prováděla pouze prověrka výpovědi na místě obviněného v případech, kdy obviněný přiznal svou vinu a byl nedostatek jiných spolehlivých důkazů. Jednalo se tedy jen o potvrzení dříve učiněného doznání. ... V SSSR byla propracována nová koncepce tohoto úkonu, která spočívá v tom, že obviněný, případně jiná osoba, ukáže místo činu, nástroje použité k činu, jiné předměty, úkryty, polohy různých předmětů či osob a jiné objekty, jež mají vztah k vyšetřované věci. ... Tato podoba prověrky výpovědi na místě se blíží pojetí rekonstrukce trestného činu, takže existence prověrky na místě se jeví pro ČSSR spornou a nadbytečnou.*“¹⁸ S Vychodilem nesouhlasí Konrád: „*Tato kritika je o 35 let opožděná, nikdo nehovoří pouze o prověrce výpovědi obviněného, ale vždy o prověrce výpovědi osob nezávisle na jejich procesním postavení. Prověrka výpovědi byla zahrnuta do trestních řádů, tudíž*

¹⁵ PROTIVINSKÝ, M. *Taktika výslechu obviněného a svědka v přípravném řízení*. Praha: SPN, 1978, str. 123-125.

¹⁶ SKÁCEL, J. *Podstata a význam prověrky výpovědi na místě*. Čs. Kriminalistika, roč. XII., č. 3/1979, str. 217.

¹⁷ SKÁCEL, J. *Vztah prověrky výpovědi na místě k jiným vyšetřovacím úkonům*. Čs. Kriminalistika, roč. XIII., č. 4/1980, str. 363-367.

¹⁸ PRERAD, V., VYCHODIL, M. *Vyšetřovací experiment a rekonstrukce trestného činu*. Acta Universitatis Carolinae, Iuridica 3/1990. Monographia LIV, str. 78-79.

*názor SSSR o nadbytečnosti je naivní. Výše zmíněný popis skutečně odpovídá pojetí rekonstrukce, autor totiž vynechal srovnání faktů, uvedených ve výpovědi, se situací na místě samém.*¹⁹

Rozdělení Československa v 90. letech mělo vliv i na vývoj kriminalistiky. Základnou kriminalistické vědy se u nás stal Kriminalistický ústav Policie ČR a Policejní akademie ČR v Praze. V roce 1997 vyšel článek „Prověrka výpovědi na místě“, v němž se Konrád vrací k původnímu pojetí a vychází z poznatků Heřmánka, Skácela a Venhače. Konrád se snaží shromáždit teorii a doporučení pro praxi. V neposlední řadě jednoznačně vymezit její místo mezi ostatními metodami.²⁰

Ve 21. století byla prověrka výpovědi na místě jako samostatný vyšetřovací (procesní) úkon reglementována zákonem č. 265/2001 Sb. jako jeden ze zvláštních způsobů dokazování.

2.1. Pojem a podstata prověrky výpovědi na místě

Zákon č. 141/1961 Sb., o trestním řízení soudním (trestní řád), je základním právním předpisem, který reguluje trestní řízení České republiky. Trestní řád (dále jen „TrŘ“) upravuje „Některé zvláštní způsoby dokazování“ v trestním řízení, které do něho byly zahrnuty novelou provedenou zákonem č. 265/2001 Sb.,²¹ v hlavě páté oddílu třetího TrŘ s účinností od 1.1.2002. Konkrétně se jedná o úpravu pěti kriminalisticko-taktických metod. Jmenovitě se jedná o konfrontaci § 104a, rekonstrukci § 104b, vyšetřovací pokus § 104c, rekonstrukci § 104d a prověrku na místě § 104e.

Specifickým procesním úkonem je prověrka na místě (§ 104e TrŘ), která se využívá, je-li potřeba osobní přítomnosti podezřelého, obviněného nebo svědka

¹⁹ KONRÁD, Z. *Prověrka výpovědi na místě*. Policejní akademie ČR, 2006, 1. vydání. 74 s. ISBN 80-7251-221-8, str. 17.

²⁰ KONRÁD, Z. *Prověrka výpovědi na místě*. Kriminalistický sborník, č. 8/1997, str. 298-301.

²¹ Zákon č. 265/2001 Sb., *Zákon, kterým se mění zákon č. 141/1961 Sb., o trestním řízení soudním (trestní řád), ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 140/1961 Sb., trestní zákon, ve znění pozdějších předpisů, a některé další zákony.*

k upřesnění nebo doplnění důležitých údajů pro trestní řízení, které se vztahuje k určitému místu. Při postupu se využijí ustanovení o vyšetřovacím pokusu.²²

Prověrku výpovědi na místě lze definovat jako specifickou metodu kriminalistické praxe, kterou se získají kriminalistické a právní informace díky srovnání dříve učiněné výpovědi o určitém místě a na něm se nacházejících objektech s momentální objektivní situací místa a zajištěním na něm se nacházejících věcí, které jsou důležité pro trestní řízení, přímo demonstrovaných dříve vyslechnutou osobou.²³

Náplň prověrky výpovědi na místě spočívá v tom, že osoba, která byla vyslechnutá dobrovolně, ukáže místa a objekty, o kterých vypovídala, na místě popíše okolnosti, které směřují k objasnění události a demonstruje činnosti. Během toho orgán činný v trestném řízení zkoumá místa a objekty, porovnává výpověď se skutečným stavem, zajišťuje důkazy a vše dokumentuje.²⁴

Účelem prověrky výpovědi na místě je porovnání dříve získané výpovědi obviněného se skutečnou situací na konkrétním místě, které je spojené s událostí, která se vyšetřuje a zajištění „němých svědků“ události, kteří potvrzují pravdivost podané výpovědi. Díky tomu se doplní či upřesní důležité informace pro vyšetřování.²⁵ Protože jen osoba, která se přímo účastnila nebo bezprostředně pozorovala vyšetřovanou událost, ji zná pravdivě. Jedná se například o výpovědi obviněného, kam přesně obviněný zahodil zbraň a předměty, které použil k zakopání mrtvého. Nebo výpovědi svědka, který přihlížel trestné události a viděl, jak vrah zastřelil osobu a následně se zbavil vražedné zbraně.²⁶ Prověrka výpovědi na místě hraje významnou roli také při vyšetřování sexuálních trestních činů. Zajímavé je, že se provádí nejčastěji s obětí než s pachatelem.²⁷

²² JELÍNEK, Jiří a kol. *Trestní právo procesní*. Praha: Linde Praha a.s., 2007, 1. vydání. 749 s. ISBN 978-80-7201-630-3, str. 395.

²³ MUSIL, J. a kol. *Kriminalistika*. Praha: C.H.Beck, 2001, 1. vydání. ISBN 80-7179-362-0, str. 316.

²⁴ KONRÁD, Z. *Některé zvláštní způsoby dokazování kriminalistické problémy teorie a praxe*. Policejní akademie ČR, 2017, 1.vydání. 104 s. ISBN 978-80-7251-477-9, str. 81-82.

²⁵ JELÍNEK, Jiří a kol. *Trestní zákon a trestní řád: Poznámkové vydání s judikaturou*. Praha: Linde Praha a.s., 2008, 26. vydání. 1135 s., str. 760-761, 765.

²⁶ KONRÁD, Z.; PORADA, V.; STRAUS, J.; SUCHÁNEK, J. *Kriminalistika*. Kriminalistická taktika a metodiky vyšetřování. Plzeň: Aleš Čeněk, 2015, 414 s. ISBN 978-80-7380-547-0, str. 77.

²⁷ KONRÁD, Z.; PORADA, V.; STRAUS, J.; SUCHÁNEK, J. *Kriminalistika*. Kriminalistická taktika a metodiky vyšetřování. Plzeň: Aleš Čeněk, 2015, 414 s. ISBN 978-80-7380-547-0, str. 251.

Cílem prověrky výpovědi na místě je prověření pravdivosti podané výpovědi a následně její objektivizace. Základní podmínkou provedení úkonu je dobrovolná aktivní účast osoby, jejíž výpověď se prověřuje.²⁸ Při prověrce výpovědi na místě se používají ustanovení o vyšetřovacím pokusu (§ 104c TrŘ). Prověrka výpovědi na místě se dokumentuje pomocí protokolu, do kterého se vše podrobně zapíše. Je vhodné, pokud to okolnosti dovolují, pořídit například obrazové záznamy jako je fotodokumentace či video, dále náčrty a plánky, které se k protokolu připojí (§ 55 TrŘ).²⁹ O prověrce výpovědi na místě lze říci, že se jedná o kombinaci prvků ohledání, výslechu, vyšetřovacího experimentu, rekonstrukce a rekognice.³⁰

Konrád navrhuje upravit de lege ferenda ustanovení § 104e TrŘ:

§ 104e TrŘ

Prověrka výpovědi na místě

- Prověrka výpovědi na místě se koná, má-li být za aktivní účasti svědka, podezřelého nebo obviněného ověřena znalost místa nebo existence věcí důležitých pro trestní řízení, o nichž podali výpověď.
- K aktivní účasti na prověrce výpovědi na místě nesmí být svědek, podezřelý nebo obviněný žádným způsobem donucován.
- K prověrce výpovědi na místě musí být přibrána alespoň jedna osoba, která není na věci zúčastněna.
- Na postup při prověrce výpovědi na místě se přiměřeně užije ustanovení o vyšetřovacím pokusu.³¹

²⁸ JELÍNEK, Jiří a kol. *Trestní právo procesní*. Praha: Linde Praha a.s., 2007, 1. vydání. 749 s. ISBN 978-80-7201-630-3, str. 395-396.

²⁹ JELÍNEK, Jiří a kol. *Trestní zákon a trestní řád: Poznámkové vydání s judikaturou*. Praha: Linde Praha a.s., 2008, 26. vydání. 1135 s., str. 652.

³⁰ PORADA, V. a kol. *Kriminalistika (úvod, technika, taktika)*. Plzeň: Aleš Čeněk, 2007, 309 s. ISBN 978-80-7380-038-3, str.261.

³¹ KONRÁD, Z. *Některé zvláštní způsoby dokazování kriminalistické problémy teorie a praxe*. Policejní akademie ČR, 2017, 1.vydání. 104 s. ISBN 978-80-7251-477-9, str. 84; FENYK, Jaroslav a kol. *Některé zvláštní způsoby dokazování – prověrka na místě*. Krimi servis Hlaváček: služby v oblasti kriminalistiky [online]. 26.4.2008 [cit. 2022-02-05]. Dostupné z: <https://www.krimi-servis.cze>.

2.2. Prověra výpovědi na Slovensku

Názory a vývoj na tuto metodu jistě ovlivnilo Československé spojení, které se rozpadlo v roce 1992. Podobně jako v České republice se po tomto roce začalo téma zařazovat do učebních textů i na Slovensku a následně byla dodána zákonná úprava. Prověra výpovědi na místě je na Slovensku vymezena v zákoně č. 301/2005 Z.z., Trestný poriadok³² následovně:

Previerka výpověde na mieste činu

- (1) Previerka výpovede na mieste činu sa vykoná, ak je to potrebné na doplnenie alebo overenie údajov dôležitých pre trestné konanie, ktoré se vzťahujú k tomuto miestu.*
- (2) Na postup pri previerke výpovede na mieste činu sa primerane použijú ustanovenia o vyšetrovacom pokuse.*

Srovnáním české a slovenské právní úpravy lze zjistit, že je metoda v obou státech vymezena obdobně. Rozdíl lze sledovat v tom, že v české právní úpravě je osoba, jejíž výpověď se prověřuje, uvedena jako obligatorní účastník úkonu. Dle slovenské právní úpravy se tato osoba úkonu účastnit nemusí, jelikož její přítomnost není zákonem striktně daná. Z neznámého důvodu se tato podmínka v zákoně nevyskytuje i když lze předpokládat, že i na Slovensku se osoba, jejíž výpověď se prověřuje úkonu účastní. Neboť pro tento úkon je osobní přítomnost vyžadovaná.³³ Domnívám se tudíž, že se jedná jen o nedokonalou úpravu právního předpisu.

³² Zákon č. 301/2005 Z. z., Trestný poriadok

³³ KONRÁD, Zdeněk. *K teoretickým otázkám pojmu, podstaty a významu prověrky výpovědi na místě.* *Kriminalistika* [online]. 2007, č. 4, [cit. 2022-02-05]. Dostupný z: <https://web.archive.org/web/20090206034257/http://web.mvcr.cz/archiv2008/casopisy/kriminalistika/2007/04/konrad.pdf>.

3. Prověřka výpovědi na místě k vybraným metodám kriminalistické praxe

Kriminalistická metoda prověřka výpovědi na místě je složena z mnoha prvků jiných kriminalistických metod. Těmi jsou například výslech, vyšetřovací experiment, rekonstrukce či rekognice. Snad kvůli společným znakům metod docházelo v historii i v současnosti k jejich záměnám. Z tohoto důvodu považují za vhodné popsat rozdíly mezi metodami.

3.1. Prověřka výpovědi na místě a výslech

„Výslech je specifická metoda kriminalistické praxe, kterou se získávají formou výpovědi za zákonem stanovených podmínek a z důvodu stanovených zákonem kriminalisticky a právně relevantní informace uložené ve vědomí člověka.“³⁴

Z výše uvedené definice výslechu lze vymezit zásadní rozdíl mezi výslechem a prověřkou výpovědi na místě. Výslech je reprodukcí paměťových stop ve vědomí člověka, přičemž u prověrky výpovědi na místě se jedná zejména o srovnání s již dříve učiněnou výpovědí. Dalším významným rozdílem je místo. Výslech většinou probíhá ve výslechové místnosti, kanceláři či nemocnici. Kdežto prověřka výpovědi na místě, probíhá na místě, kde k vyšetřované události došlo, popřípadě na dalších významných místech, které jsou pro případ důležité. Nutno podotknout, že i výslech může být prováděn přímo na místě činu, je tomu tak například při dopravních nehodách, kdy policisté vyslýchají přímo na místě činu.

3.2. Prověřka výpovědi na místě a vyšetřovací experiment

„Vyšetřovací experiment je metoda kriminalistické praktické činnosti, spočívající v pokusném vyvolávání a zkoumání kriminalisticky relevantních jevů,

³⁴ STRAUS, J. a kol. *Kriminalistická taktika*. Plzeň: Aleš Čeněk, 2005, ISBN 80-86898-40-7, str. 98.

činností a fragmentů událostí v uměle vytvořených a cílevědomě měněných podmínkách za účelem poznání a dokázání skutkového stavu věci.“³⁵

Z výše uvedené definice je patrné, že podstatou vyšetřovacího experimentu je experimentování, naopak podstatou prověrky výpovědi na místě je srovnávání. Vyšetřovací experiment se provádí v uměle vytvořených a měněných podmínkách, z tohoto důvodu se nemusí uskutečňovat na místě, kde k vyšetřované události došlo. Prověrka výpovědi na místě se musí provádět pouze na určitém reálném místě. Zaměnitelnost místa při ní nepřichází v úvahu. Vyšetřovací experiment může být proveden i bez účasti obviněného, svědka nebo podezřelého. Osoby při něm mohou být nahrazeny figuranty. Při prověrce výpovědi na místě platí nezastupitelnost osoby, jejíž výpověď se prověřuje, tudíž bez této osoby nemůže být provedena. Prověrka výpovědi na místě se doporučuje provádět neodkladně po výslechu osoby, jejíž výpověď se prověřuje. Vyšetřovací experiment není z kriminalistického hlediska neodkladným úkonem. Ve většině případů se provádí na závěr vyšetřování po shromáždění dostatečného množství důkazů. Vyšetřovací experiment je možné provádět opakovaně ve stejných či změněných podmínkách. Prověrka výpovědi na místě má charakter neopakovatelného úkonu.³⁶

3.3. Prověrka výpovědi na místě a rekonstrukce

„Kriminalistická rekonstrukce je metoda kriminalistické praxe spočívající v obnovení kriminalisticky relevantních hmotných objektů, situací a skutkových okolností nebo jejich podstatných vlastností na základě údajů a faktů shromážděných v procesu vyšetřování s cílem jejich bezprostředního zkoumání.“³⁷

Z výše uvedené definice rekonstrukce je patrné, že se při rekonstrukci vytváří model, který je shodný v určitých vlastnostech s původním, který již zanikl.

³⁵ KONRÁD, Z.; PORADA, V.; STRAUS, J.; SUCHÁNEK, J. *Kriminalistika*. Kriminalistická taktika a metodiky vyšetřování. Plzeň: Aleš Čeněk, 2015, 414 s. ISBN 978-80-7380-547-0, str. 102.

³⁶ PJEŠČAK, J. a kol. *Kriminalistika*. Praha: Naše vojsko, 1982, 280 s., 183-194.

³⁷ KONRÁD, Z.; PORADA, V.; STRAUS, J.; SUCHÁNEK, J. *Kriminalistika*. Kriminalistická taktika a metodiky vyšetřování. Plzeň: Aleš Čeněk, 2015, 414 s. ISBN 978-80-7380-547-0, str. 117.

Dochází k obnovení situace a okolností, během kterých probíhalo jednání vyšetřované události. Jedná se o proces modelování. Při prověrce výpovědi na místě se provádí srovnávání. Rekonstrukce probíhá na místě po obnovení původních podmínek. Naopak prověrka výpovědi na místě se provádí na nezměněném místě za nových okolností. Rekonstrukce se provádí většinou na závěr vyšetřování, až po shromáždění určitého množství faktů. Prověrka výpovědi na místě se provádí kdykoliv po výslechu. Prověrku výpovědi na místě lze na rozdíl od rekonstrukce provést bez jakékoli demonstrace činnosti.³⁸

3.4. Prověrka výpovědi na místě a rekognice

„Rekognice je metoda kriminalistické praxe využívající, v procesu identifikace kriminalistky významných objektů, schopností člověka znovu poznat předváděný objekt na základě paměťové stopy, podpořené asociací identifikačních vlastností předváděných objektů.“³⁹

Z výše uvedené definice rekognice vyplývá, že její podstatou je znovupoznání objektu, ať se jedná o osobu, zvíře či věc. Jde o srovnání obrazu v paměti člověka s momentálním vjemem předváděného objektu. Při rekognici dostává poznávací osoba při procesu znovupoznání na výběr mezi několika subjekty, v praxi se doporučuje výběr ze tří až pěti subjektů. Stejně jako při prověrce výpovědi na místě i před rekognicí musí být osoba nejdříve vyslechnuta. Během výslechu uvede, podle jakých markantů by měla objekt znovupoznat. Rekognice končí poznáním či nepoznáním objektu mezi subjekty. Prověrka výpovědi na místě pokračuje po znovupoznání a ukázání objektu následnou demonstrací činností.

³⁸ Srov.: SKÁCEL, J. *Vztah prověrky výpovědi na místě k jiným vyšetřovacím úkonům*. Čs. Kriminalistika, roč. XIII., č. 4/1980, str. 366;

HEŘMÁNEK, J. *Prověrka výpovědi na místě*. Čs. Kriminalistika, č. 2/1969, str. 148;

VYCHODIL, M. *Rekonstrukce trestného činu*. Praha: UKr PF UK, 1973, str. 138.

PJEŠČAK, J. a kol. *Základy kriminalistika*. Praha: Naše vojsko, 1976, 408 s., 245.

³⁹ KONRÁD, Z.; PORADA, V.; STRAUS, J.; SUCHÁNEK, J. *Kriminalistika*. Kriminalistická taktika a metodiky vyšetřování. Plzeň: Aleš Čeněk, 2015, 414 s. ISBN 978-80-7380-547-0, str. 88-89.

4. Taktické zásady prověrky výpovědi na místě

Jedná se o systém taktických doporučení, na kterých je konkrétní kriminalistická metoda postavena. Porušení zásad má v praxi většinou za následek zničení účelu kriminalistické metody.

- Zásada dobrovolnosti účasti znamená, že se osoba prověrky výpovědi účastní ze své vlastní vůle. Osoba sama od sebe ukáže místa a objekty, o kterých vypovídala ve své výpovědi. Tato zásada vylučuje jakékoliv donucení osoby k provedení prověrky.⁴⁰
- Zásada iniciativy vyslechnuté osoby je spjata se zásadou dobrovolnosti. Pokud by byla osoba, jakkoliv nucena, nelze její výpověď objektivizovat, jelikož by mohla být ovlivněna a zkreslena nátlakem. Tato zásada dává určitou volnost pohybu a konání, proto je důležité být ostražitý a snažit se zajistit nerušený průběh prověrky výpovědi na místě. Osoba nejdříve samovolně hovoří, až poté vyšetřovatel pokládá doplňující otázky.⁴¹
- Zásada neopakovatelnosti se jeví zajímavou, jelikož při prověrce výpovědi na místě dojde k označení významných míst a předmětů, které jsou následně prozkoumány a poslány k rozboru. Dojde tedy ke změně kriminalisticky významných prvků místa, o kterých vyslychaná osoba hovořila. Pokud bychom prověrku výpovědi na místě prováděli vícekrát s rozdílnými výsledky, nebyla by věrohodná a bylo by lehké ji zpochybnit.
- Zásada účasti nezúčastněné osoby je důležitá, aby nedošlo k zpochybnění prověrky výpovědi na místě u soudu. Nezaújatý svědek dohlíží na průběh prověrky výpovědi na místě, provádí přitom její kontrolu, dodržování zákonitosti a objektivnosti.⁴²
- Zásada ostražitosti vyžaduje neustálou pozornost kriminalisty, aby pachatel neutekl a nedošlo ke zničení důkazů.

⁴⁰ KONRÁD, Z. *Prověrka výpovědi na místě*. Policejní akademie ČR, 2006, 1. vydání. 74 s. ISBN 80-7251-221-8, str. 37.

⁴¹ KONRÁD, Z. *Některé zvláštní způsoby dokazování kriminalistické problémy teorie a praxe*. Policejní akademie ČR, 2017, 1. vydání. 104 s. ISBN 978-80-7251-477-9, str. 82-83.

⁴² KONRÁD, Z. *Prověrka výpovědi na místě*. Policejní akademie ČR, 2006, 1. vydání. 74 s. ISBN 80-7251-221-8, str. 39-40.

- Zásada aktivního působení vyšetřovatele spočívá v neustálém porovnávání výpovědi se skutečným stavem na místě. Kriminalista zabezpečuje prohlídku místa a označení předmětů. Požaduje také zodpovězení otázek a neshod.⁴³
- Zásada oddělenosti provádění prověrky výpovědi na jednom místě s více osobami. Pokud by byla prověrka výpovědi na místě prováděna s více osobami najednou nebylo by možné tento úkon objektivizovat. Tato zásada se také jeví důležitou vzhledem k organizační náročnosti prověrky výpovědi na místě. Z těchto důvodů je nutné provádět prověrku výpovědi na místě s každou vyslechnutou osobou odděleně.⁴⁴

⁴³ PORADA, V. a kol. *Kriminalistika*. Plzeň: Aleš Čeněk, 2015, 510 s. ISBN 978-80-7380-558-6, str. 240.

⁴⁴ KONRÁD Z. *Prověrka výpovědi na místě*. Policejní akademie ČR, 2006, 1. vydání. 74 s. ISBN 80-7251-221-8.

5. Taktika a metodika prověrky výpovědi na místě

5.1. Příprava prověrky výpovědi na místě

Základním předpokladem pro jakýkoliv úspěch je důkladná příprava. Bez pečlivé přípravy nemůžeme očekávat kvalitní výsledky prověrky. Příprava prověrky výpovědi na místě začíná až po získání souhlasu s dobrovolnou účastí osoby, jejíž výpověď se prověřuje. Důležitý je také písemný souhlas vlastníka dotčeného prostoru. Po získání souhlasu se pokračuje všestrannou analýzou výpovědi a ostatních shromážděných důkazů k případu. Po provedení analýzy je potřeba:⁴⁵

- určit cíl prověrky (prověřit místo o kterém vyslýchaný vypovídal, zda skutečně existuje a zjistit, jestli se na místě nachází předměty uvedené ve výpovědi),
- stanovit dobu provedení úkonu (nejlépe bezprostředně po výslechu, pokud je potřeba provést prověrku výpovědi na místě s více osobami, je nutné provádět úkony po jednom),
- stanovit výchozí, orientační a uzlové body (jedná se o konkretizaci objektů a místa, na kterém má být prověrka provedena, výchozím bodem se rozumí místo, z kterého je vyslechnutá osoba sama schopna dojít na místo činu, mezi orientační body patří výrazné objekty a uzlovým či opěrným bodem chápeme místo, u něhož se odehrál trestný čin a přepokládáme zde nález stop či důkazů),
- vymežit okruh účastníků a jejich úkoly (účastníky lze rozdělit na obligatorní, do této skupiny patří vyšetřovatelé, příslušníci policie, nezúčastněná osoba, a na fakultativní okruh, do kterého spadají znalci, tlumočníci, obhájci a státní zástupce),
- určit způsob a metody dokumentace průběhu a výsledků prověrky (zákonem stanovou formou dokumentace prověrky výpovědi na místě je

⁴⁵ STRAUS Jiří a kol. *Kriminalistická taktika*. Plzeň – Aleš Čeněk s.r.o., 2008, 2.vydání. 296 s. ISBN 978-80-7380-095-6, str. 144.

protokol ve smyslu § 55 odst. 3 TrŘ, který se doplní fotodokumentací, videodokumentací či plánkem místa),⁴⁶

- zajistit prostředky dokumentace, spojení a dopravní prostředky,
- provést školení účastníků prověrky výpovědi,
- uzavřít místo konání prověrky výpovědi na místě (důležité k zajištění nerušeného průběhu úkonu),
- předběžně prohlédnout místo a okolí prověrky výpovědi na místě (zjistit, jak je místo velké a povolat dostatečné množství sil, které zamezí vstupu nepovolených osob).⁴⁷

V závěru přípravy prověrky výpovědi na místě se doporučuje zpracovat plán. Jeho zpracování je individuální, přesto by se v něm měly objevit skutečnosti jako vymezení místa, časový rozvrh, účastníci, úkoly a technické prostředky.⁴⁸

5.2. Provedení prověrky výpovědi na místě

Taktika provedení prověrky výpovědi na místě vychází z její přípravy. Samotný průběh prověrky výpovědi na místě je ovlivněn mnoha faktory. Tím hlavním je cíl, kterého se chce dosáhnout a charakter místa, kde má být prověrka výpovědi na místě provedena. Dále se jedná o vyšetřovací situaci a procesní postavení osoby, jejíž výpověď se prověřuje. Bude-li se prověrka výpovědi na místě provádět se svědkem, vše bude probíhat zcela jinak nežli se zadrženou či vazebně stíhanou osobou.⁴⁹

⁴⁶ Zákon č. 141/1961 Sb., o trestním řízení soudním (trestní řád).

⁴⁷ KONRÁD, Z.; PORADA, V.; STRAUS, J.; SUCHÁNEK, J. *Kriminalistika*. Kriminalistická taktika a metodiky vyšetřování. Plzeň: Aleš Čeněk, 2015, 414 s. ISBN 978-80-7380-547-0, str. 79-80;

NĚMEC, M. *Kriminalistická taktika pro policisty*. Praha: EUROUNION, 2004, 328 s. ISBN 80-7317-036-1, str. 281;

KRAJNÍK, V. a kol. *Kriminalistika*. Bratislava, 2002, 1.vydání. 381 s. ISBN 80-8054-254-6, str. 330.

⁴⁸ KONRÁD, Z. *Prověrka výpovědi na místě*. Policejní akademie ČR, 2006, 1. vydání. 74 s. ISBN 80-7251-221-8, str. 45-47;

ŠIMOVČEK, I. a kol. *Kriminalistika*. Plzeň: Aleš Čeněk, 2011. ISBN 978-80-7380-343-8, str. 267-268.

⁴⁹ METEŇKO, J. a kol. *Kriminalistická taktika*. Brno: Václav Klemm, 2013. ISBN 978-80-87713-08-2, str. 203.

Prověrka výpovědi na místě se zahajuje již na příslušném policejním útvaru. Buď v pracovně kriminalisty, nebo ve výslechové místnosti. Je důležité zdokumentovat dobrovolnost účasti osoby na prověrce, řádně ji poučit a vše náležitě zaprotokolovat. V tento moment je důležité, aby vyzvaná osoba určila místo, z kterého je schopna se orientovat. Jedná se o takzvaný výchozí bod. Po stanovení výchozího bodu se skupinka přesouvá na označené místo. Od tohoto bodu je nezbytné, aby osoba sama určovala směr pohybu, měla dostatek času na orientaci, označila uzlové body, podrobně popsala a doplnila původní situaci. Vše je vhodné po celou dobu dokumentovat. Na místě, kde se významná událost odehrála, by měla být ověřena předchozí znalost místa osobou, jejíž výpověď se zde má prověřit. Osoba by měla být vyzvána, aby opět vypověděla o místě, kdy na něm byla poprvé a co vše se na něm událo. Teprve až po tomto vysvětlení by měla osoba demonstrovat činnost, o které vypovídala. Měla by označit objekty a detailně vysvětlit jejich úlohu v objasňovaném případě. Platí zde pravidlo, že doplňující otázky pokládá kriminalista až po označení jednotlivých objektů. Nastane-li situace, kdy vysvětlení nejsou přesná, je vždy vyžadována přímá demonstrace popsanych činností nebo upřesnění vysvětlení. V průběhu prověrky kriminalista neustále vyhodnocuje a dokumentuje její průběh a výsledky porovnává s dříve podanou výpovědí.⁵⁰

Jeli nutné provést prověrku výpovědi na místě s více osobami, je každá prověrka připravena a provedena samostatně. V případě, že osoba, jejíž výpověď se prověřuje, odmítne v průběhu prověrky výpovědi na místě aktivní účast, je kriminalista povinen neodkladně prověrku ukončit. Učiní tak i v situaci, která by mohla vést ke zmaření či ztížení celého procesu poznání.⁵¹

⁵⁰ MUSIL J. a kol. *Kriminalistika*. Praha: C.H.Beck, 2004, 2. vydání. ISBN 80-7179-878-9, str. 330-332.

⁵¹ NĚMEC, M. *Kriminalistická taktika pro policisty a studenty Policejní akademie České republiky v Praze*. Praha: ABOOK s.r.o., 2017, 548 s. ISBN 978-80-906974-0-9, str. 475-477.; KONRÁD, Z.; PORADA, V.; STRAUS, J.; SUCHÁNEK, J. *Kriminalistika*. Kriminalistická taktika a metodiky vyšetřování. Plzeň: Aleš Čeněk, 2015, 414 s. ISBN 978-80-7380-547-0, str. 80-81.

5.3. Dokumentace prověrky na místě

Důležité je si uvědomit, jak se bude s výsledky prověrky výpovědi na místě nakládat. Zda se její výsledky využijí jako důkazy v trestním řízení nebo se jedná o informace nedůkazního charakteru. To ovlivňuje výběr metody, která bude při dokumentaci prověrky výpovědi na místě použita.

Základním dokumentem prověrky výpovědi na místě, jako důkazního prostředku v přípravném řízení, je protokol. Protokol musí mít obecné náležitosti, které jsou uvedené v § 55 odst. 1 TrŘ. a obsahově odpovídat požadavkům, které jsou uvedené v § 55 odst. 3 TrŘ. Protokol o prověrce výpovědi na místě se skládá z úvodní, popisné a závěrečné části.

V úvodní části protokolu se nachází základní informace k prověrce výpovědi na místě. Úvodní část protokolu obsahuje:

- datum a místo konání prověrky,
- jméno útvaru policie a pracovníka, který prověrku výpovědi na místě provedl,
- osobní data a procesní postavení osoby, jejíž výpověď se prověřovala,
- odkaz na dobrovolnost účasti osoby, jejíž výpověď se prověřovala,
- cíl a účel prověrky výpovědi na místě,
- osobní data ostatních účastníků prověrky výpovědi na místě,
- obsah poučení,
- čas začátku a ukončení úkonu,
- údaje o počasí, případně jiné všeobecné údaje.

V popisné části protokolu se nachází výstižně popsany průběh prověrky výpovědi na místě a její výsledky. Popisná část protokolu obsahuje:

- výpověď osoby, jež se prověřovala,
- údaje o průběhu cesty na místo konání prověrky výpovědi na místě,
- popis místa, kde byla prověrka výpovědi na místě provedena,
- chování osoby na místě (např. jak se osoba chovala, jak se na místě orientovala či dezorientovala)
- směr postupu, místa jednotlivých zastavení a způsoby jejich označení,

- údaje o označených objektech a jejich vztah k vyšetřované události,
- popis demonstrovaných činností,
- otázky, které kladl vyšetřovatel a jejich odpovědi (vše se zapisuje doslovně v přímé řeči).

Závěrečná část protokolu obsahuje:

- doplňující informace (např. vyjádření obhájce, seznam zajištěných věcí, odkaz na fotografickou dokumentaci).

Protokol podepisují všichni účastníci, kteří se na prověrce výpovědi na místě podíleli. V praxi se využívá formulář IS ETŘ, ve kterém jsou jednotlivé části s body předvyplněny a vyšetřovatel do příslušných kolonek dopisuje údaje.

Vzhledem k dynamice prověrky výpovědi na místě se doporučuje kromě protokolu k dokumentaci využít jiné druhy dokumentace jako například videozáznam, fotodokumentaci nebo topografickou dokumentaci. Fotodokumentace pomáhá nezkresleně zafixovat skutečnosti, videodokumentace zachycuje prověrku výpovědi na místě pro opětovné přehrání a topografická dokumentace dobře znázorňuje místa a objekty, které jsou popsány v ústním projevu. Do topografické dokumentace spadají především náčrty, plány nebo schéma.⁵²

5.4 Hodnocení průběhu a výsledků prověrky výpovědi na místě

Hodnocení průběhu a výsledků prověrky výpovědi na místě je neopomenutelnou činností vyšetřovatele při zjišťování skutkového stavu věci. Při hodnocení prověrky výpovědi na místě postupujeme podobně jako u hodnocení jiných důkazních prostředků. Cílem prověrky výpovědi na místě je zjistit, zda se

⁵² KONRÁD, Z. *Některé zvláštní způsoby dokazování kriminalistické problémy teorie a praxe*. Policejní akademie ČR, 2017, 1.vydání. 104 s. ISBN 978-80-7251-477-9, str.91; KONRÁD, Z.; PORADA, V.; STRAUS, J.; SUCHÁNEK, J. *Kriminalistika*. Kriminalistická taktika a metodiky vyšetřování. Plzeň: Aleš Čeněk, 2015, 414 s. ISBN 978-80-7380-547-0, str. 81-82; KRAJNÍK, V. a kol. *Kriminalistika*. Bratislava, 2005, 1.vydání. 356 s. ISBN 80-8054-356-9, str. 315-316.

prověřovaná výpověď, vztahující se k místu nebo objektům, shoduje s reálnou skutečností.

V kriminalistické praxi se můžeme setkat s pozitivním nebo negativním výsledkem prověrky výpovědi na místě. Pozitivní výsledek prověrky výpovědi na místě znamená, že se výpověď shoduje s ostatními důkazy, které byly získány při vyšetřování relevantní události. Jako příklad lze uvést nález objektů, o nichž osoba vypovídala. Při kladném výsledku prověrky výpovědi na místě lze vyvodit závěr o pravdivosti podané výpovědi. Při negativním výsledku prověrky výpovědi na místě je potřeba řešit otázky spojené s věrohodností výpovědi, jelikož můžeme zpochybnit pravdivost celé původní výpovědi nebo jen její části.

Z tohoto důvodu se při hodnocení průběhu a výsledků prověrky výpovědi na místě doporučuje hodnotit míru jistoty orientace osoby, jejíž výpověď se prověřovala. Zjistit shodu mezi výpovědí a skutečným stavem. Zhodnotit rozdílnost výpovědi s doposud shromážděnými fakty a důkazy. Provést šetření v podobě příslušného expertizního zkoumání a vyhodnotit, zda byl splněn cíl prověrky výpovědi na místě a jaký byl přínos pro vyšetřování.

Až poté, co se vše správně a důkladně zhodnotí, lze učinit jednoznačný závěr o pravdivosti či nepravdivosti prověřované výpovědi.⁵³

⁵³ KONRÁD Z. *Prověrka výpovědi na místě*. Policejní akademie ČR, 2006, 1. vydání. 74 s. ISBN 80-7251-221-8, str. 65-66.

6. Terénní šetření

Cílem praktické části bakalářské práce je zjistit skutečné znalosti příslušníků Policie České republiky v Ústeckém kraji o prověrce výpovědi na místě. Výzkumným záměrem dotazníkového šetření je zjistit, zda má více než 60 % respondentů znalosti o prověrce výpovědi na místě.

Výzkumná část bakalářské práce byla realizována kvantitativní metodou výzkumu pomocí nestandardizovaného polostrukturovaného dotazníku (viz Příloha B), který byl distribuován v elektronické podobě. Výzkum probíhal od září do listopadu v roce 2021. Dotazník byl určen pro příslušníky Policie České republiky v Ústeckém kraji.

V elektronické podobě bylo rozesláno sto dotazníků z toho se jich vrátilo řádně vyplněných osmdesát, návratnost tedy byla osmdesát procent. Pro neúplnost nebyl žádný z dotazníků vyřazen. Úspěšnost tedy byla osmdesát procent.

Dotazník se skládá z osmnácti otázek. Z toho je šestnáct otázek uzavřených a poslední dvě otázky jsou otevřené. První otázky mají obecný charakter, který se týká respondentů. Zjišťují pohlaví, věk, počet let u policie a služebního zařazení. Dále se ptají na okres, ve kterém respondent slouží. Šestá otázka dělí respondenty na policisty, kteří se s prověrkou výpovědí na místě osobně setkali, a kteří naopak ne. Ti, kteří prověrku výpovědi na místě během výkonu své služby prováděli, odpovídají i na následující dvě otázky. Jsou v nich dotazováni na to, kolikrát se s prověrkou výpovědí setkali a jestli byla metoda přínosem pro případ. Druhá skupina respondentů, která se s prověrkou výpovědi na místě během svého působení u policie nesetkala, přechází rovnou na otázku číslo devět. Následující otázky jsou zaměřeny na obecné znalosti o prověrce výpovědi na místě. Jedná se o otázky, které se ptají na zákonné podložení prověrky výpovědi na místě, porovnání prověrky na místě s prověrkou výpovědi na místě, osobní přítomnost, co prověrkou výpovědi na místě získáme, na její podstatu a provedení. Poslední dvě otázky jsou otevřené. Respondenti zde mohou napsat vlastními slovy, co považují za cíl prověrky výpovědi na místě a co od ní očekávají.

Data získaná prostřednictvím elektronického dotazníkového šetření byla zpracována pomocí programu Microsoft Office Excel 2016. Data jsou uvedena v celých číslech a procentech, která jsou zaokrouhlená na dvě desetinná čísla.

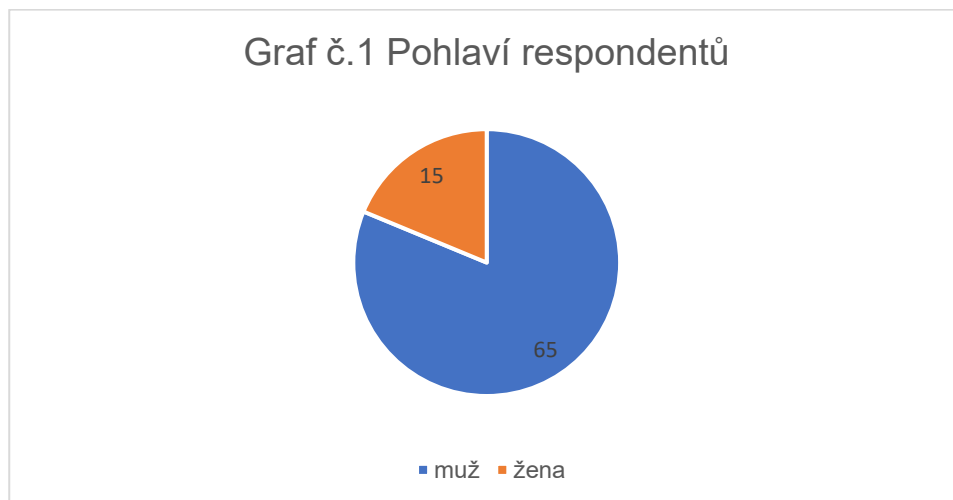
Analýza dotazníkové otázky č. 1: Pohlaví respondentů

Tabulka 1 Pohlaví respondentů

Otázka č. 1	Počet	Procenta
Muž	65	81,25 %
Žena	15	18,75 %
Celkem	80	100 %

Zdroj: autor

V otázka č. 1 jsem zjišťovala pohlaví respondentů. Na dotazník odpovědělo 80 respondentů. Z 80 respondentů bylo 65 mužského pohlaví (81,25 %) a 15 ženského pohlaví (18,75 %).

Zdroj: autor

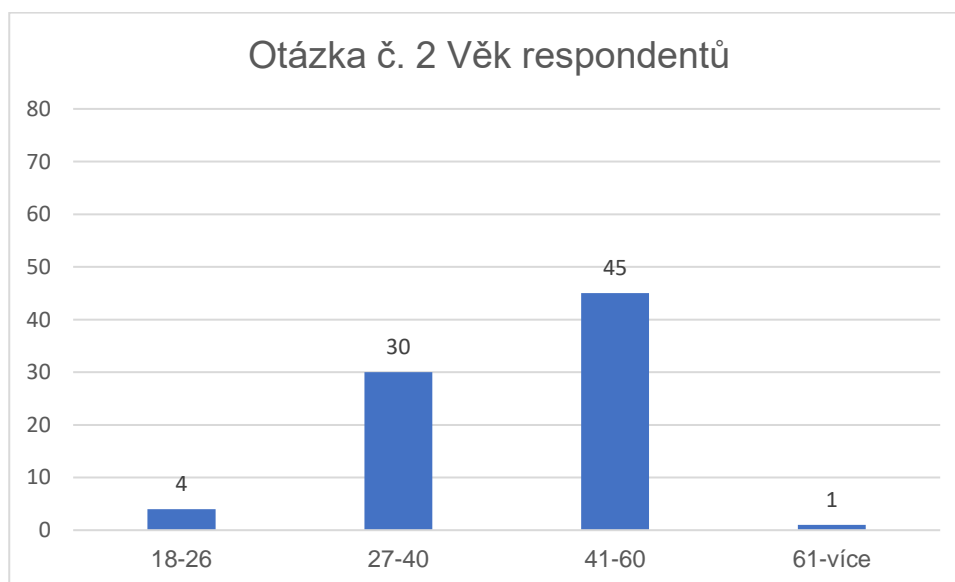
Analýza dotazníkové otázky č. 2: Věk respondentů

Tabulka 2 Věk respondentů

Otázka č. 2	Počet	Procenta
18-26 let	4	5,00 %
27-40 let	30	37,50 %
41-60 let	45	56,25 %
61 a více let	1	1,25 %
Celkem	80	100 %

Zdroj: autor

V otázka č. 2 jsem se ptala na věk respondentů. Z 80 respondentů (100 %) dotazník vyplnili 4 respondenti ve věku 18-26 let (5 %). Jedná se o respondenty, u kterých se dá předpokládat, že budou mít čerstvé vědomosti z dokončeného studia nebo výcviku. Ve věku 27-40 let vyplnilo dotazník 30 respondentů (37,5 %). Další věková kategorie byla 41-60 let, která byla zastoupena 45 respondenty (56,25 %). V předdůchodové věkové skupině 61 a více let vyplnil dotazník 1 respondent (1,25 %).

Zdroj: autor

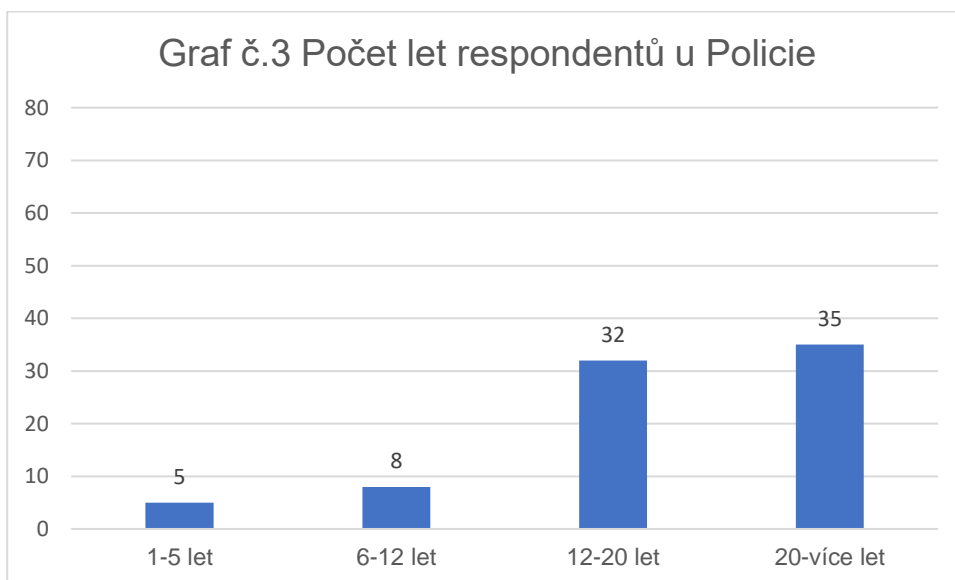
Analýza dotazníkové otázky č. 3: Počet let u Policie ČR

Tabulka 3 Počet let u Policie ČR

Otázka č. 3	Počet	Procenta
1-5 let	5	6,25 %
6-12 let	8	10,00 %
12-20 let	32	40,00 %
20 a více let	35	43,75 %
Celkem	80	100 %

Zdroj: autor

Otázku č. 3 jsem položila, abych zjistila, jak dlouho respondent pracuje u Policie ČR. Z 80 respondentů (100 %) pracuje necelých 5 let u Policie ČR 5 respondentů (6,25 %). V dalším rozmezí 6-12 odpracovaných let odpovědělo na dotazník 8 respondentů (10 %), 12-20 let u sboru pracuje 32 dotázaných respondentů (40 %). Dvacet a více odpracovaných let u Policie ČR má 35 respondentů (43,75 %).

Zdroj: autor

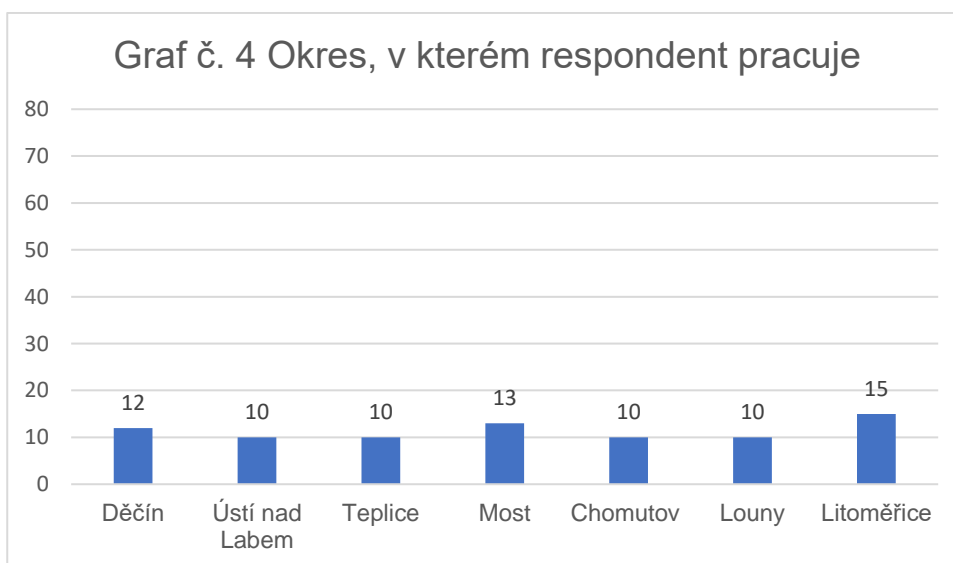
Analýza dotazníkové otázky č. 4: Okres, ve kterém respondent pracuje

Tabulka 4 Okres, v kterém respondent pracuje

Otázka č. 4	Celkem	Procenta
Děčín	12	15,00 %
Ústí nad Labem	10	10,00 %
Teplice	10	10,00 %
Most	13	16,25 %
Chomutov	10	10,00 %
Louny	10	10,00 %
Litoměřice	15	18,75 %
Celkem	80	100 %

Zdroj: autor

V otázka č. 4 jsem se ptala na konkrétní okres, v kterém respondent pracuje. Z 80 respondentů (100 %) bylo nejvyšší zastoupení respondentů pracujících v okrese Litoměřice, zde vyplnilo dotazník 15 (18,75 %) respondentů. Druhé nejvyšší zastoupení respondentů bylo z okresu Most, kde jich odpovědělo 13 (16,25 %). Následoval okres Děčín, kde odpovědělo na dotazník 12 respondentů (15 %). V každém z ostatních čtyř okresů, kterými jsou Ústí nad Labem, Teplice, Chomutov a Louny, odpovědělo na dotazník po 10 respondentech (vždy 10 %).

Zdroj: autor

Analýza dotazníkové otázky č. 5: Služební zařazení respondenta

Tabulka 5 Služební zařazení respondenta

Otázka č. 5	Celkem	Procenta
Pořádková policie	33	41,25 %
Dopravní policie	2	2,50 %
Cizinecká policie	1	1,25 %
Kriminální policie a vyšetřování – odbor hospodářské kriminality	9	11,25 %
Kriminální policie a vyšetřování – odbor obecné kriminality	29	36,25 %
Jiné	6	7,50 %
Celkem	80	100 %

Zdroj: autor

Otázku č. 5 jsem položila, abych zjistila služební zařazení respondenta. Z 80 respondentů (100 %) uvedlo 33 (41,25 %), že pracuje u pořádkové policie. U kriminální policie a vyšetřování na odboru obecné kriminality pracuje 29 respondentů (36,25 %). U kriminální policie a vyšetřování na odboru hospodářské kriminality pracuje 9 respondentů (11,25 %). Z dopravní policie dotazník vyplnili 2 respondenti (2,5 %) a 1 respondent (1,25 %) pracuje u cizinecké policie. Jiné služební zařazení, konkrétněji nespecifikované, uvedlo 6 respondentů (7,5 %).

Zdroj: autor

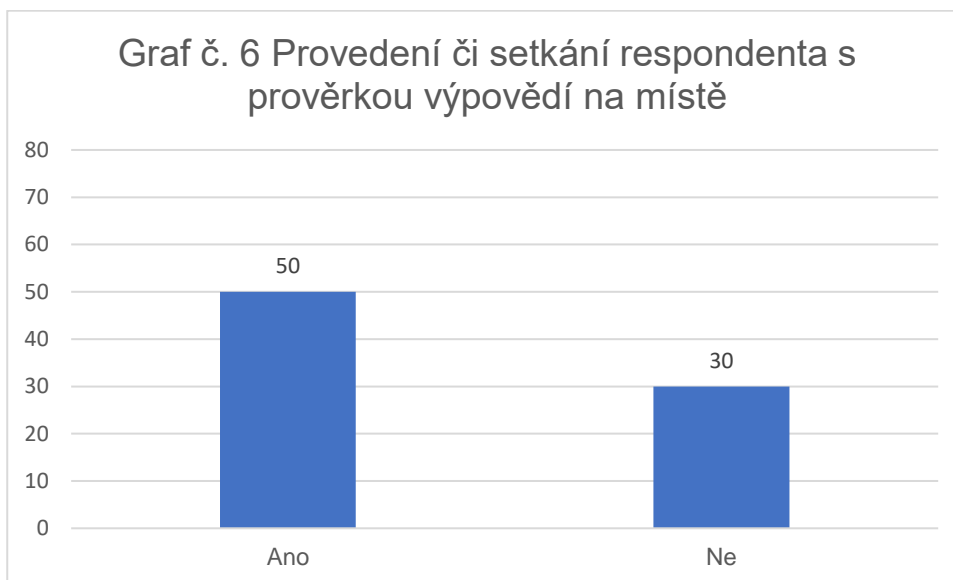
Analýza dotazníkové otázky č. 6: Prováděl(a) – setkal(a) jste se někdy v rámci výkonu služby s úkonem prověrka výpovědi na místě?

Tabulka 6 Provedení či setkání s prověrkou výpovědí na místě

Otázka č. 6	Celkem	Procenta
Ano	50	62,50 %
Ne	30	37,50 %
Celkem	80	100 %

Zdroj: autor

Otázku č. 6 jsem položila, abych zjistila, zda respondent někdy prováděl nebo se setkal v rámci výkonu služby s úkonem prověrka výpovědi na místě. Z 80 (100 %) respondentů uvedlo 50 (62,5 %) respondentů, že se s úkonem během povolání setkali. Ostatních 30 (37,5 %) respondentů se s prověrkou výpovědí na místě během své praxe nesetkalo. Respondenti, kteří se s prověrkou výpovědi na místě během své praxe nesetkali přeskočili otázky č. 6, 7 a pokračovali na otázku č. 9.

Zdroj: autor

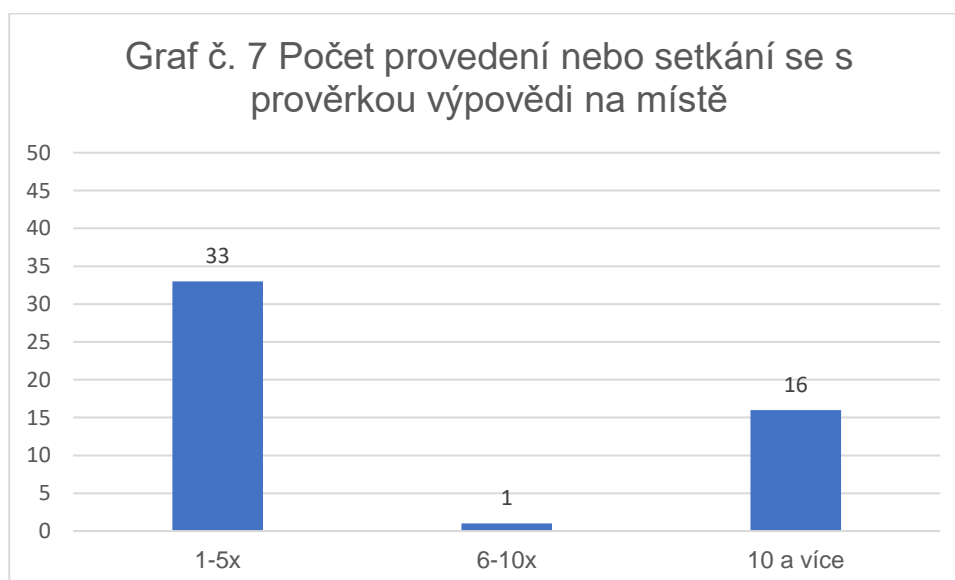
Analýza dotazníkové otázky č. 7: Pokud jste prováděl(a) nebo se setkal(a) s prověrkou na místě, kolikrát to bylo?

Tabulka 7 Počet provedení nebo setkání se s prověrkou výpovědi na místě

Otázka č. 7	Počet	Procenta
1-5	33	66,00 %
6-10	1	2,00 %
10 a více	16	32,00 %
Celkem	50	100 %

Zdroj: autor

Otázka č. 7 dále rozšiřovala předchozí otázku č.6. Směřovala na respondenty, kteří se s prověrkou výpovědi na místě během své praxe setkali. V otázce č. 7 jsem se ptala na počet provedení nebo setkání se respondentem s prověrkou výpovědi na místě v praxi. Z celkových 80 respondentů se s ní setkalo 50 (100 %) respondentů. 33 (66 %) respondentů se s prověrkou výpovědi na místě ve své práci setkalo 1-5x. 1 (2 %) respondent prováděl prověrku výpovědi na místě 6-10x a 16 (32 %) respondentů s prověrkou výpovědi na místě přišlo do kontaktu alespoň 10x a vícekrát.

Zdroj: autor

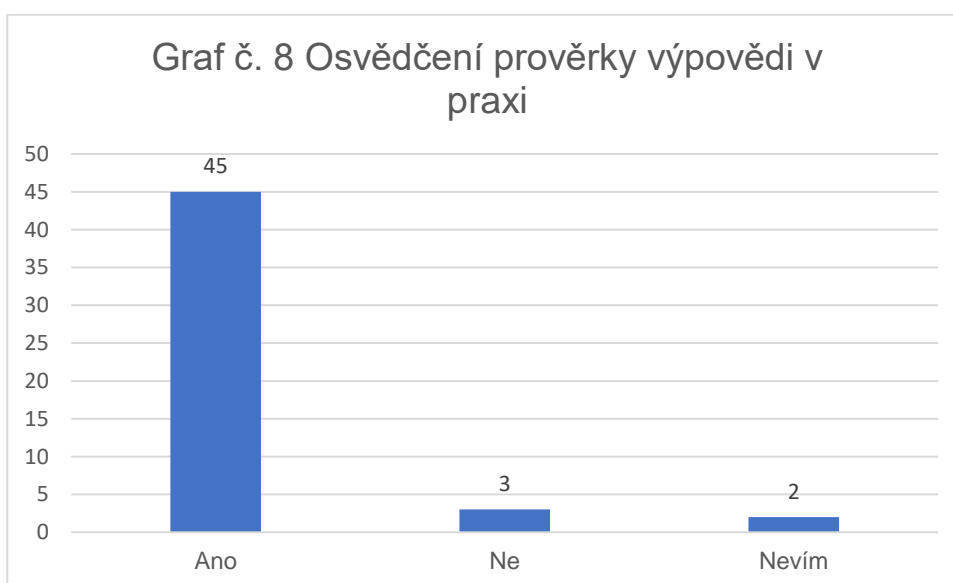
Analýza dotazníkové otázky č. 8: Osvědčila se metoda prověrky výpovědi na místě v praxi, byla přínosem pro případ?

Tabulka 8 Osvědčení prověrky výpovědi na místě v praxi

Otázka č. 8	Počet	Procenta
Ano	45	90,00 %
Ne	3	6,00 %
Nevím	2	4,00 %
Celkem	50	100 %

Zdroj: autor

Otázka č. 8 dále rozšiřovala předchozí otázky č. 6 a č. 7. V otázce č. 8 jsem se ptala respondentů, kteří v otázce č. 6 odpověděli, že se s prověrkou výpovědi na místě během své praxe setkali, zda byla prověrka výpovědi na místě v praxi přínosem pro případ. Z celkových 50 respondentů (100 %) uvedlo 45, že použití prověrky výpovědi na místě se během případu osvědčilo (90 %), odpověděli Ano. Tři respondenti (6 %), odpověděli Ne, tudíž neshledali účinnost prověrky výpovědi na místě během praxe. Další 2 respondenti (4 %) vybrali odpověď Nevím. To znamená, že si nejsou jisti, zda prověrka výpovědi na místě použitá v praxi byla pro případ přínosem, či nikoliv.

Zdroj: autor

Analýza dotazníkové otázky č. 9: Konkrétní paragraf zabývající se prověrkou výpovědí na místě v Trestním řádu

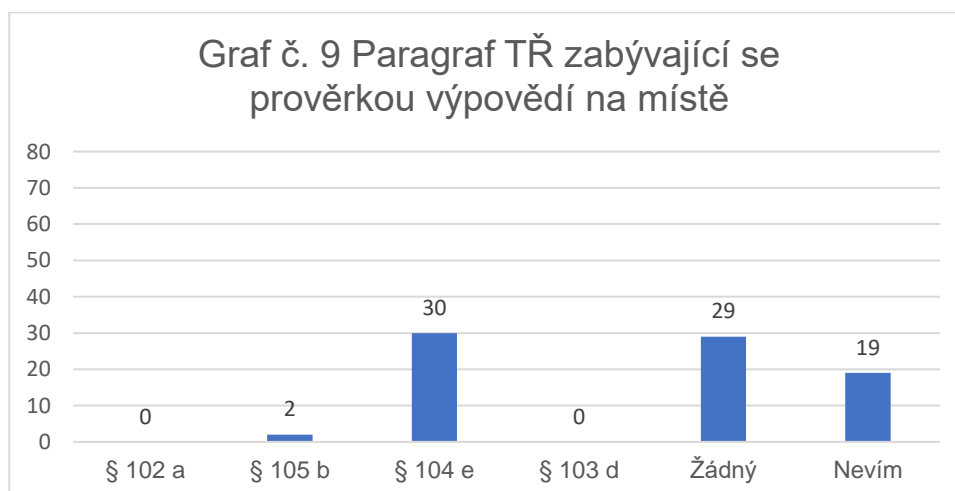
Tabulka 9 Paragraf TrŘ zabývající se prověrkou výpovědi na místě

Otázka č. 9	Počet	Procenta
§ 102 a	0	0,00 %
§ 105 b	2	2,50 %
§ 104 e	30	37,50 %
§ 103 d	0	0,00 %
Žádný	29	36,25 %
Nevím	19	23,75 %
Celkem	80	100 %

Zdroj: autor

V otázce č. 9 jsem zjišťovala, zda respondenti znají konkrétní paragraf, který se zabývá prověrkou výpovědí na místě v Trestním řádu. Z celkových 80 respondentů (100 %) vybralo 30 respondentů (37,5 %) správnou odpověď § 104 e. Dva respondenti (2,5 %) vybrali odpověď § 105 b a žádný dotázaný (0 %) nezvolil § 103 d, přičemž tyto paragrafy byly smyšlené jen pro účel dotazníku. Nikdo (0 %) nevybral paragraf §102 a, který se zabývá výsledkem osoby, která je služebně činná v policejním orgánu nebo je policistou jiného státu. Odpověď Nevím vybralo 19 dotázaných (23,75 %). Odpověď Žádný zvolilo 29 respondentů (36,25 %).

Správnou odpovědí je § 104 TrŘ. Pravdivost odpovědi lze ověřit v kapitole 2.1. Pojem a podstata prověrky výpovědi na místě.

Zdroj: autor

Analýza dotazníkové otázky č. 10: Je prověrka výpovědi na místě a úkon upravený trestním řádem prověrka na místě jedna a táž metoda?

Tabulka 10 Totožnost prověrky výpovědi na místě a prověrky na místě

Otázka č. 10	Počet	Procenta
Ano	45	56,25 %
Ne	18	22,50 %
Nevím	17	21,25 %
Celkem	80	100 %

Zdroj: autor

Otázkou č. 10 jsem chtěla zjistit, zda si respondenti myslí, že je prověrka výpovědi na místě a prověrka na místě, která je upravena v trestním řádě jedna a táž metoda. Z celkových 80 respondentů (100 %) vybralo odpověď Ano 45 dotázaných (56,25 %) z toho vyplývá, že považují metody za totožné. S tvrzením nesouhlasilo 18 respondentů (22,5 %), proto vybrali odpověď Ne. Zbylých 17 respondentů (21,25 %) zaškrtno odpověď Nevím.

Správná odpověď je Ne, jelikož prověrka výpovědi na místě a prověrka na místě nejsou totožné metody. Prověrka na místě se koná, je-li zapotřebí za osobní přítomnosti podezřelého, obviněného nebo svědka doplnit nebo upřesnit údaje ... U prověrky výpovědi na místě je mimo to důležitá aktivní účast, bez té nelze v metodě pokračovat. Pravdivost odpovědi lze ověřit v kapitole 2.1. Pojem a podstata prověrky výpovědi na místě.

Zdroj: autor

Analýza dotazníkové otázky č. 11: Je potřeba osobní přítomnost podezřelého, obviněného nebo svědka při prověření výpovědi na místě?

Tabulka 11 Osobní přítomnost při prověření výpovědi na místě

Otázka č. 11	Počet	Procenta
Ano	66	82,50 %
Ne	5	6,25 %
Nevím	9	11,25 %
Celkem	80	100 %

Zdroj: autor

Otázkou č. 11 jsem se ptala, jestli je potřeba osobní přítomnost podezřelého, obviněného nebo svědka při prověření výpovědi na místě. Z 80 respondentů (100 %) vybralo 66 respondentů (82,5 %) odpověď Ano, tudíž že osobní přítomnost při prověření výpovědi na místě je potřeba. Odpověď Nevím zvolilo 9 respondentů (11,25 %) a 5 respondentů (6,25 %) vybralo odpověď Ne, tudíž se domnívají, že osobní přítomnost při prověření na místě potřeba není.

Správná odpověď je Ano. Při prověření výpovědi na místě je potřeba osobní přítomnost podezřelého, obviněného nebo svědka, vyplývá to již z § 104 e TrŘ. Pravdivost odpovědi lze ověřit v kapitole 2.1. Pojem a podstata prověrky výpovědi na místě.

Zdroj: autor

Analýza dotazníkové otázky č. 12: Lze provést prověrku výpovědi na místě i bez účasti osoby, jejíž výpověď se prověřuje?

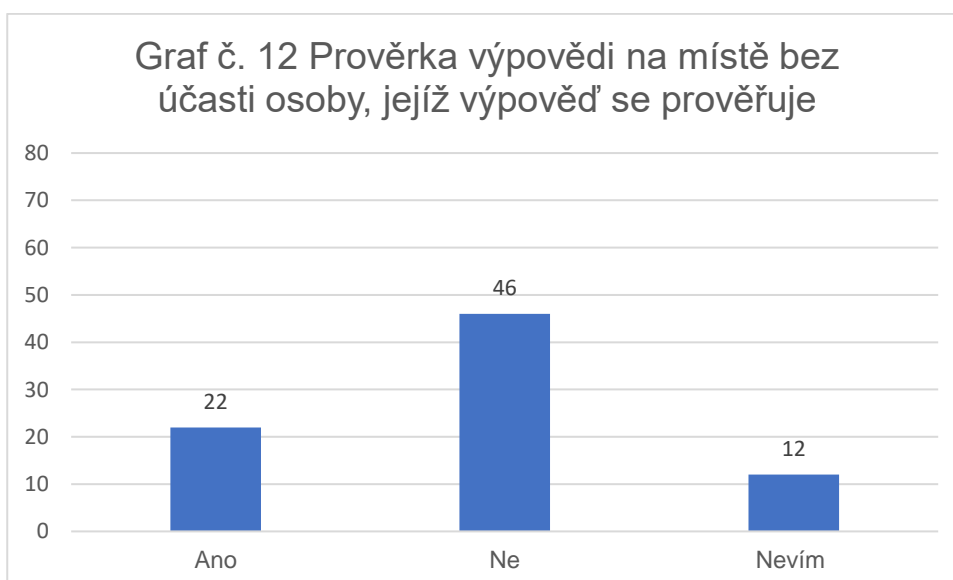
Tabulka 12 Účast osoby, jejíž výpověď se prověřuje

Otázka č. 12	Počet	Procenta
Ano	22	27,50 %
Ne	46	57,50 %
Nevím	12	15,00 %
Celkem	80	100 %

Zdroj: autor

V otázce č. 12 jsem se respondentů ptala, zda lze provést prověrku výpovědi na místě i bez účasti osoby, jejíž výpověď se prověřuje. Z 80 respondentů (100 %) odpovědělo 22 (27,5 %) Ano, tudíž uvedli, že prověrku na místě lze provést i bez účasti osoby, jejíž výpověď se prověřuje. Opačnou odpověď Ne vybralo 46 respondentů (57,5 %) a 12 dotázaných (15 %) zvolilo odpověď Nevím.

Správná odpověď je Ne. Prověrku výpovědi na místě nelze provést bez účasti osoby, jejíž výpověď se prověřuje. Pravdivost odpovědi lze ověřit v kapitole 2.1. Pojem a podstata prověrky výpovědi na místě.

Zdroj: autor

Analýza dotazníkové otázky č. 13: Je nutná při prověrce výpovědi na místě aktivní účast osoby, jejíž výpověď se prověřuje?

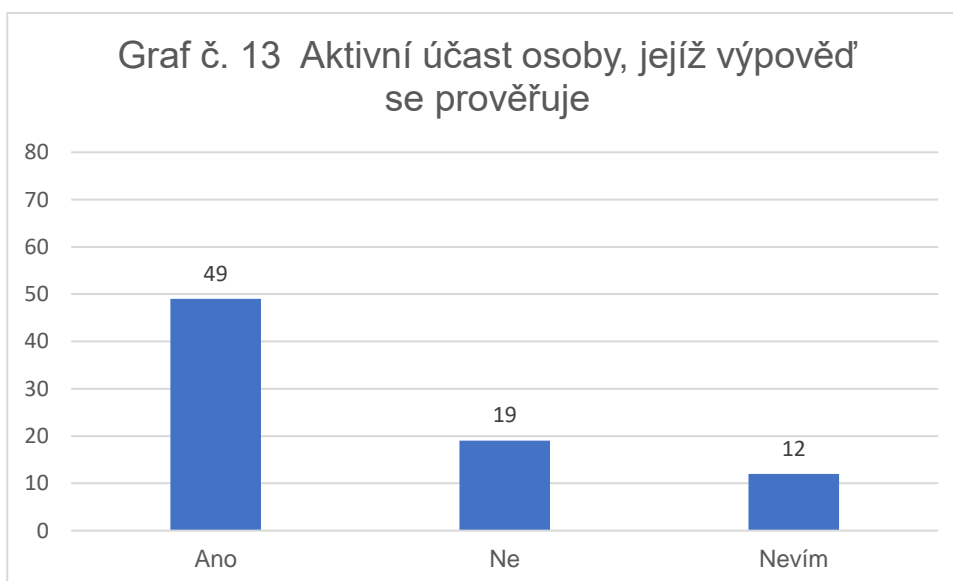
Tabulka 13 Aktivní účast osoby, jejíž výpověď se prověřuje

Otázka č. 13	Počet	Procenta
Ano	49	61,25 %
Ne	19	23,75 %
Nevím	12	15,00 %
Celkem	80	100 %

Zdroj: autor

V otázce č. 13 jsem se ptala, je-li nutná při prověrce výpovědi na místě aktivní účast osoby, jejíž výpověď se prověřuje. Z 80 respondentů (100 %) se rozhodlo pro odpověď Ano 49 dotázaných (61,25 %). Odpověď Ne vybralo 19 respondentů (23,75 %), ti se tedy domnívají, že aktivní účast osoby, jejíž výpověď se při prověrce výpovědi na místě prověřuje, potřeba není. Odpověď Nevím zvolilo 12 respondentů (15 %).

Správná odpověď je Ano. Při prověrce výpovědi na místě je potřeba aktivní účasti osoby, jejíž výpověď se prověřuje. Pravdivost odpovědi lze ověřit v kapitole 2.1. Pojem a podstata prověrky výpovědi na místě.

Zdroj: autor

Analýza dotazníkové otázky č. 14: Co prověrkou výpovědi na místě získáme?

Tabulka 14 Typ výpovědi získané prověrkou výpovědi na místě

Otázka č. 14	Počet	Procenta
Správnost výpovědi	15	18,75 %
Pravdivost výpovědi	59	73,75 %
Nevím	6	7,50 %
Celkem	80	100 %

Zdroj: autor

Otázkou č. 14 jsem zjišťovala, co si respondenti myslí, že prověrkou výpovědi na místě získáme. Z 80 respondentů (100 %) vybralo 59 dotázaných (73,75 %) odpověď, že získáme pravdivost výpovědi. Správnost výpovědi zvolilo 15 respondentů (18,75 %). Zbýlých 6 dotázaných (7,5 %) zaškrtnulo odpověď Nevím.

Správnou odpovědí je pravdivost výpovědi. Pravdivost odpovědi lze ověřit v kapitole 2.1. Pojem a podstata prověrky výpovědi na místě.

Zdroj: autor

Analýza dotazníkové otázky č. 15: Co je podstatou prověrky výpovědi na místě?

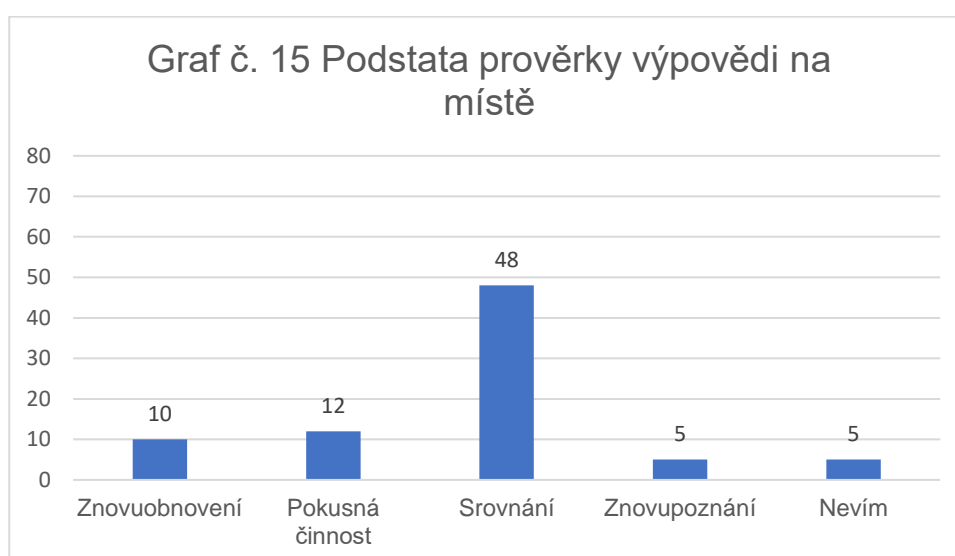
Tabulka 15 Podstata prověrky výpovědi na místě

Otázka č. 15	Počet	Procenta
Znovuobnovení	10	12,50 %
Pokusná činnost	12	15,00 %
Srovnání	48	60,00 %
Znovupoznání	5	6,25 %
Nevím	5	6,25 %
Celkem	80	100 %

Zdroj: autor

V otázce č. 15 jsem se ptala na podstatu prověrky výpovědi na místě. Z celkových 80 respondentů (100 %) vybralo 48 (60 %) odpověď Srovnání. Pokusnou činnost zvolilo 12 respondentů (15 %). Znovuobnovení vybralo 10 dotázaných (12,5 %). Po 5 respondentech (vždy 6,25 %) vybralo odpověď Znovupoznání a Nevím.

Správnou odpovědí je metoda Srovnání, jelikož se jedná o podstatu prověrky výpovědi na místě. Pokusná činnost je metodou vyšetřovacího experimentu. Znovuobnovení metodou rekonstrukce a Znovupoznání metodou rekognice. Pravdivost odpovědi lze ověřit v kapitolách 2.1. Pojem a podstata prověrky výpovědi na místě a 3. Prověrka výpovědi na místě k vybraným metodám kriminalistické praxe.

Zdroj: autor

Analýza dotazníkové otázky č. 16: Jaký je úkon provedení prověrky výpovědi na místě?

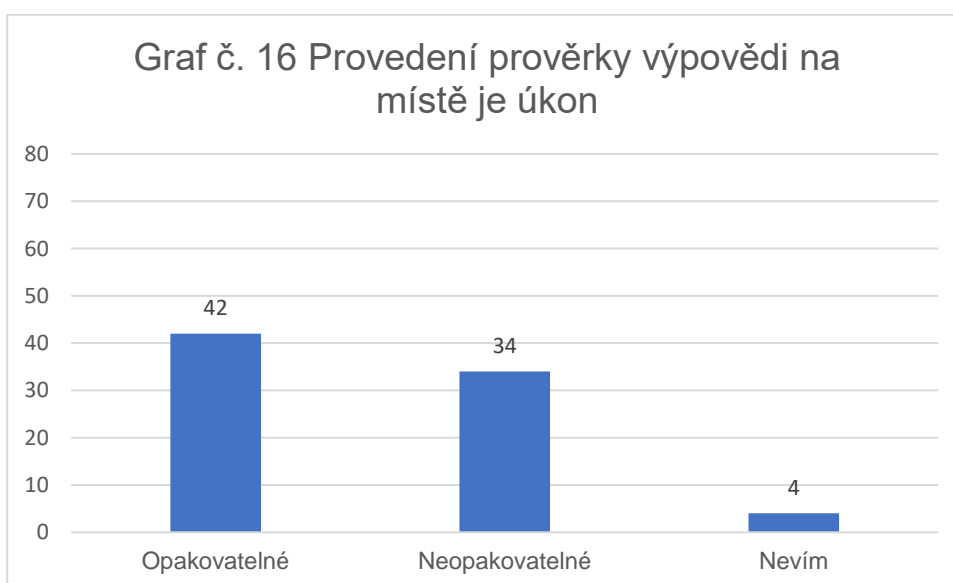
Tabulka 16 Prověrka výpovědi na místě je úkon

Otázka č. 16	Počet	Procenta
Opakovatelný	42	52,50 %
Neopakovatelný	34	42,50 %
Nevím	4	5,00 %
Celkem	80	100 %

Zdroj: autor

V otázce č. 16 jsem se ptala, jestli je provedení prověrky výpovědi na místě úkonem opakovatelným nebo neopakovatelným. Z celkových 80 respondentů (100 %) vybralo 42 (52,5 %) odpověď, že je prověrka výpovědi na místě úkonem Opakovatelným. Opačnou odpověď uvedlo 34 respondentů (42,5 %), tudíž tvrdí, že je prověrka výpovědi na místě úkonem Neopakovatelným. Odpověď Nevím zaškrtili 4 dotázaní (5 %).

Správnou odpovědí je Neopakovatelný. Prověrka výpovědi na místě je úkon, který se provádí vždy pouze jednou. Pokud by se prováděla víckrát s rozdílnými výsledky, šlo by lehko zpochybnit. Pravdivost odpovědi lze ověřit v kapitole 4. Taktické zásady prověrky výpovědi na místě.

Zdroj: autor

Analýza dotazníkové otázky č. 17: Co považujete za cíl prověrky výpovědi na místě?

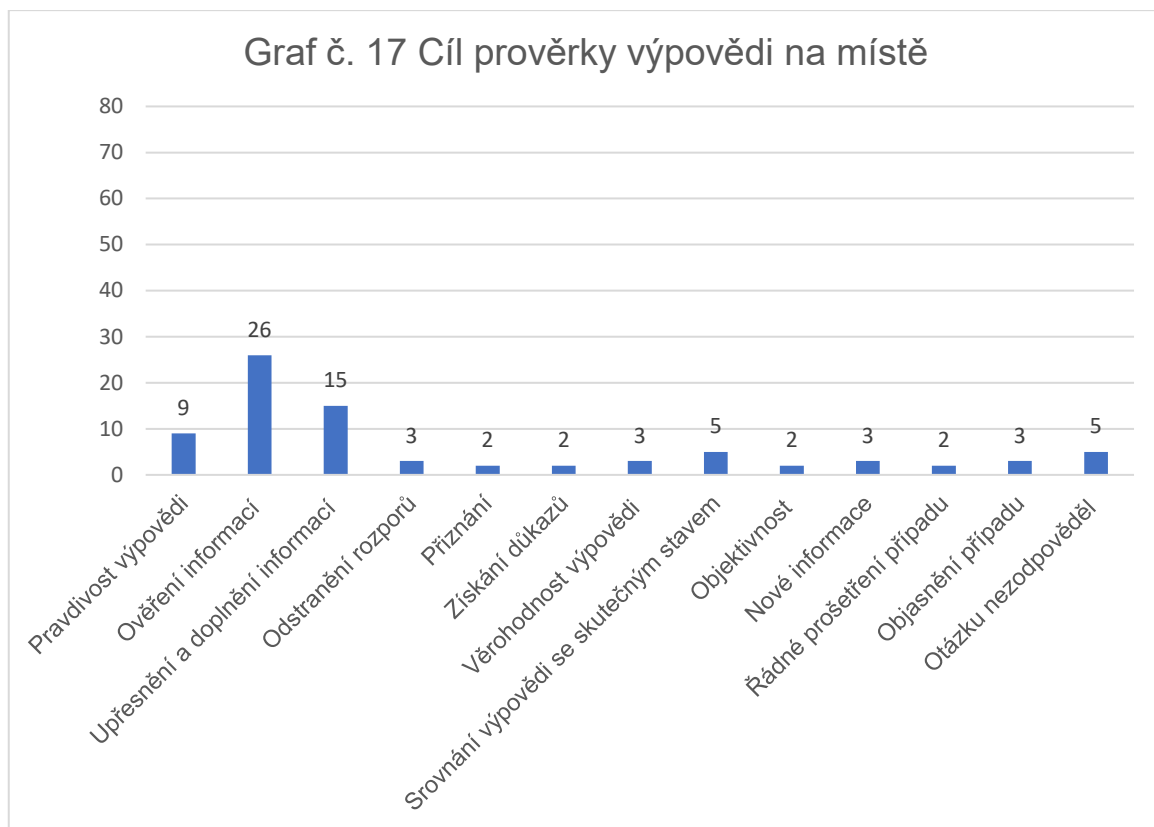
Tabulka 17 Cíl prověrky výpovědi na místě

Otázka č. 17	Počet	Procenta
Pravdivost výpovědi	9	11,25 %
Ověření informací	26	32,50 %
Upřesnění a doplnění informací	15	18,75 %
Odstranění rozporů	3	3,75 %
Přiznání	2	2,50 %
Získání důkazů	2	2,50 %
Věrohodnost výpovědi	3	3,75 %
Srovnání výpovědi se skutečným stavem	5	6,25 %
Objektivnost	2	2,50 %
Nové informace	3	3,75 %
Řádné prošetření případu	2	2,50 %
Objasnění případu	3	3,75 %
Otázku nezodpověděl	5	6,25 %
Celkem	80	100 %

Zdroj: autor

V otevřené otázce č. 17 jsem se ptala, co považují respondenti za cíl prověrky výpovědi na místě. Z celkových 80 respondentů (100 %) považuje 26 (32,5 %) za cíl prověrky na místě ověření informací. Upřesnění a doplnění informací za cíl považuje 15 respondentů (18,75 %). Pravdivost výpovědi odpovědělo 9 dotázaných (11,25 %). Srovnání výpovědi se skutečným stavem pokládá za cíl 5 respondentů (6,25 %). V odpovědích odstranění rozporů, věrohodnost důkazů, získání nových informací a objasnění případu se u každého sešly odpovědi po 3 respondentech (vždy 3,75 %). Po 2 respondentech (vždy 2,5 %) zvolilo jako cíl prověrky výpovědi na místě přiznání, získání důkazů, objektivnost a řádné prošetření případu. Otázku nezodpovědělo nebo vynechalo 5 respondentů (6,25 %).

Osobně si myslím, že cílem prověrky výpovědi na místě je ověření informací a jejich následná objektivizace. To můžeme dokázat pomocí takzvaných „němých svědků,“ kteří potvrzují pravdivost podané výpovědi.

Zdroj: autor

Analýza dotazníkové otázky č. 18: Co od prověrky výpovědi na místě očekáváte?

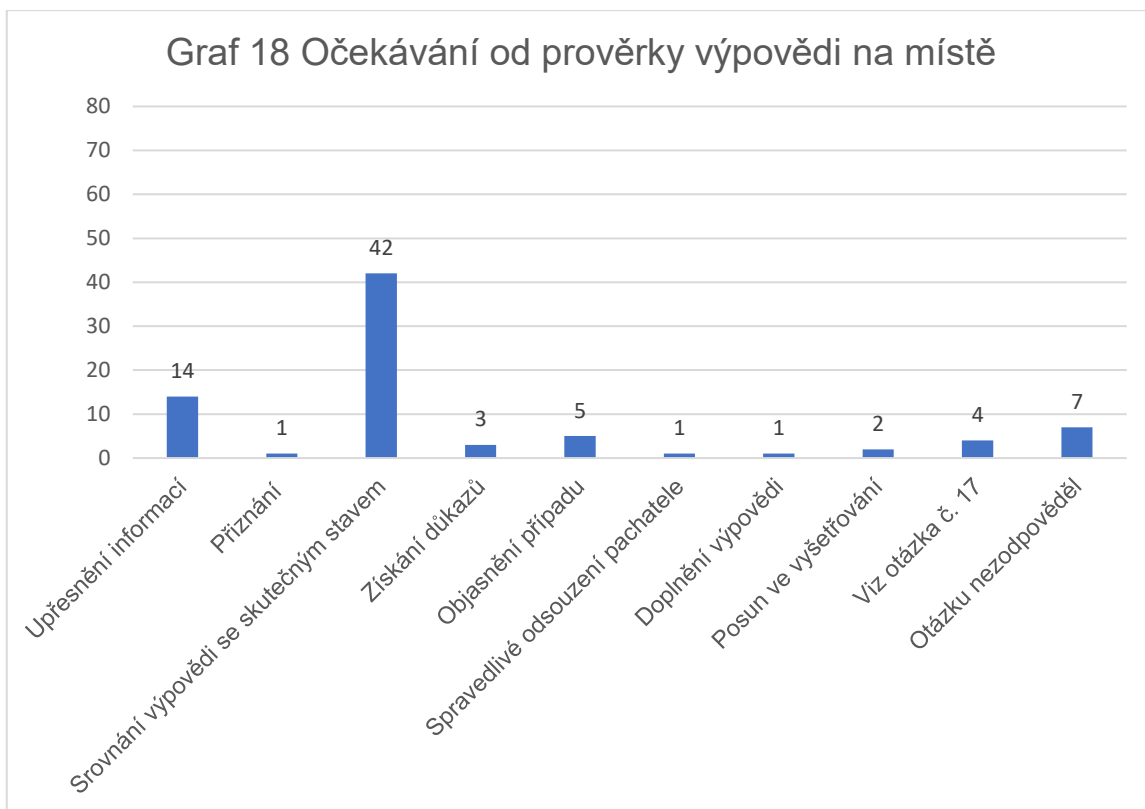
Tabulka 18 Očekávání od prověrky výpovědi na místě

Otázka č. 18	Počet	Procenta
Upřesnění informací	14	17,50 %
Přiznání	1	1,25 %
Srovnání výpovědi se skutečným stavem	42	52,50 %
Získání důkazů	3	3,75 %
Objasnění případu	5	6,25 %
Spravedlivé odsouzení pachatele	1	1,25 %
Doplnění výpovědi	1	1,25 %
Posun ve vyšetřování	2	2,50 %
Viz otázka č. 17	4	5,00 %
Otázku nezodpověděl	7	8,75 %
Celkem	80	100 %

Zdroj: autor

V poslední otevřené otázce č. 18 mě zajímalo, co od prověrky výpovědi na místě respondenti očekávají. Z celkových 80 respondentů (100 %) 42 očekává srovnání výpovědi se skutečným stavem. V upřesnění informací doufá 14 dotázaných (17,5 %). Objasnění případu očekává 5 respondentů (6,25 %). Celkem 3 dotázaní (3,75 %) chtějí od prověrky výpovědi na místě získat důkazy. Další 2 dotázaní (2,5 %) předpokládají posun ve vyšetřování případu. Vždy 1 respondent (vždy 1,25 %) očekává buď přiznání, spravedlivé odsouzení nebo doplnění informací. Celkem 4 respondenti (5 %) odkázali na předchozí otázku 17, tudíž od prověrky výpovědi na místě očekávají to, co považují za její cíl. Otázku nezodpovědělo 7 respondentů (8,75 %).

Osobně od prověrky výpovědi na místě očekávám potvrzení pravdivosti a věrohodnosti odpovědi. Tedy že vypovídané skutečnosti se budou shodovat s objektivní realitou.

Zdroj: autor

Analýza výzkumného předpokladu

Výzkumným záměrem dotazníkového šetření bylo zjistit, zda má více než 60 % příslušníků Policie České republiky v Ústeckém kraji znalosti o prověřce výpovědi na místě.

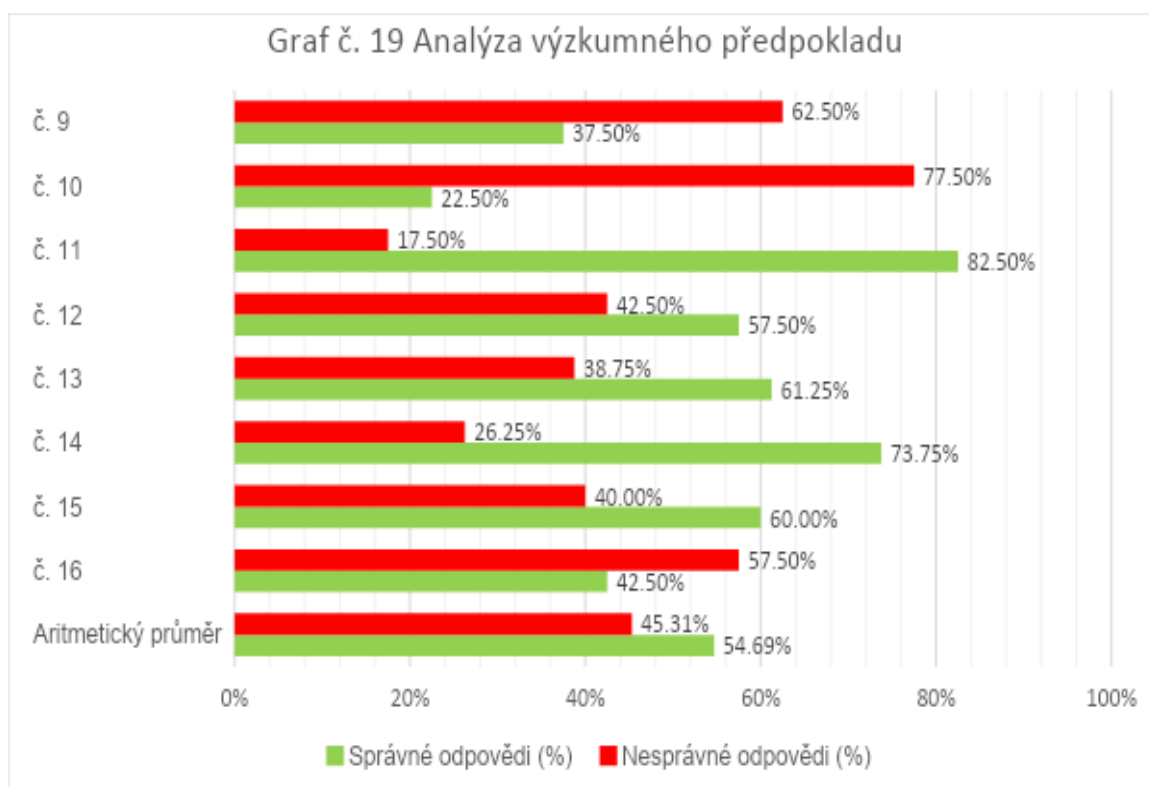
Tabulka 19 Analýza výzkumného předpokladu

Otázka	Správné odpovědi (%)	Nesprávné odpovědi (%)	Celkem (%)
č. 9	37,50 %	62,50 %	100 %
č. 10	22,50 %	77,50 %	100 %
č. 11	82,50 %	17,50 %	100 %
č. 12	57,50 %	42,50 %	100 %
č. 13	61,25 %	38,75 %	100 %
č. 14	73,75 %	26,25 %	100 %
č. 15	60,00 %	40,00 %	100 %
č. 16	42,50 %	57,50 %	100 %
Aritmetický průměr	54,69 %	45,31 %	100 %

Zdroj: autor

K analýze výzkumného předpokladu byly využity dotazníkové otázky č.9-16, které byly zaměřeny na obecné znalosti o prověřce výpovědi na místě. Úspěšnost u jednotlivých otázek byla: č. 9 – 37,50 %, č. 10 – 22,50 %, č. 11 – 82,50 %, č. 12 – 57,50 %, č. 13 - 61,25 %, č. 14 – 73,75 %, č. 15 – 60,00 %, č. 16 – 42,50 %. Aritmetický průměr těchto otázek je 54,69 %. Z tohoto důvodu není výzkumný předpoklad v souladu s výsledky výzkumného šetření.

Příslušníci Policie České republiky v Ústeckém kraji nemají dostatečné znalosti o prověřce výpovědi na místě.

Zdroj: autor

Závěr

Ve své práci jsem se zabývala jedním ze zvláštních způsobů dokazování, a to konkrétně prověrkou výpovědi na místě. V současné době se již jedná o samostatnou metodu kriminalistické praxe, nelze ovšem zapomenout na její historii. Více než padesát let byla prověrka výpovědi na místě používána pod různými názvy a zaměňována s jinými metodami. Nejednotnost vymezení jednotlivých pojmových znaků má za následek, že i v dnešní době autoři nadále zcela nevhodně vymezují pojem prověrky výpovědi na místě, jakož i její jednotlivé pojmové znaky (zejm. podstatu této metody), výčtem jejích některých obsahových náležitostí. Z tohoto důvodu jsem se v práci zabývala historií a vývojem prověrky výpovědi na místě. Následně jsem se snažila poukázat na rozdíly mezi metodami se kterými byla často zaměňována, či dokonce slučována. Vymezila jsem taktické zásady pro její správnou aplikaci. Při prověrce výpovědi na místě je důležité postupovat přesně podle taktických zásad. Pokud dojde k nějakému pochybení a jejich nedodržení, může být výsledkem nenávratná ztráta důkazů, významných pro trestní řízení. Následně jsem se zabývala přípravou, provedením, dokumentací a hodnocením průběhu a výsledků prověrky výpovědi na místě.

V praktické části práce jsem se zaměřila na zjištění znalostí příslušníků policejního sboru České republiky v Ústeckém kraji o problematice prověrky výpovědi na místě. Po uplynutí období, které bylo stanoveno pro možnost vyplnit dotazník (září-listopad 2021), jsem všechna data z 16 otázek zpracovala do tabulek a grafů s komentáři. Úspěšnost vrácení dotazníku byla 80 %.

Výzkumným záměrem dotazníkového šetření bylo zjištění, zda má více než 60 % respondentů znalosti o prověrce výpovědi na místě. Hypotéza se bohužel nepotvrdila, jelikož respondenti dosáhli jen 54,69 % úspěšnosti. Z tohoto důvodu si myslím, že by práce mohla být pro

policisty přínosem. Zajímavé by pro ně mohly být výsledky dotazníkového šetření, se kterými se mohou seznámit v této práci.

Prověrka výpovědi na místě je nepochybně úkonem, pro který se i v dnešní kriminalistické praktické činnosti nachází široký prostor uplatnění. Přála bych si proto, aby si tato práce našla své čtenáře a některé z nich možná přiměla k hlubšímu zkoumání této problematiky, jelikož z bakalářské práce je více než patrné, že si prověrka výpovědi na místě pozornost jistě zaslouží.

Rozsah této práce mi bohužel neumožnil podrobnější zkoumání této problematiky, proto bych se k tomuto tématu ráda vrátila v diplomové práci po magisterském studiu, kde bych chtěla na tuto práci navázat a rozšířit ji.

Seznam použité literatury

Monografie

CÍSAŘOVÁ, Dagmar a kol. *Trestní právo procesní*. Praha: ASPI, 2008. 812 s., ISBN -978-80-7357-348-5.

ČÍRTKOVÁ, L. *Forenzní psychologie: Psychologie pro soudce, advokáty, stát. zástupce, vyšetřovatele, policisty a pro všechny, kteří se v souvislosti s trestným činem dostanou do kontaktu s policií a soudy*. Praha: Support, 1994.

DUFEK, M. *Závažnost věcných důkazů*. Knižnice pro kriminalistiku. Ročník. IV, č. 3/1955. s.145-156.

JELÍNEK, Jiří a kol. *Trestní právo procesní*. Praha: Linde Praha a.s., 2007, 1. vydání. 749 s. ISBN 978-80-7201-630-3.

KONRÁD Z. *Prověrka výpovědi na místě*. Policejní akademie ČR, 2006, 1. vydání. 74 s. ISBN 80-7251-221-8.

KONRÁD, Z. *Některé zvláštní způsoby dokazování kriminalistické problémy teorie a praxe*. Policejní akademie ČR, 2017, 1.vydání. 104 s. ISBN 978-80-7251-477-9.

KONRÁD, Z.; PORADA, V.; STRAUS, J.; SUCHÁNEK, J. *Kriminalistika. Kriminalistická taktika a metodiky vyšetřování*. Plzeň: Aleš Čeněk, 2015, 414 s. ISBN 978-80-7380-547-0.

KRAJNÍK, V. a kol. *Kriminalistika*. Bratislava, 2002, 1.vydání. 381 s. ISBN 80-8054-254-6.

KRAJNÍK, V. a kol. *Kriminalistika*. Bratislava, 2005, 1.vydání. 356 s. ISBN 80-8054-356-9.

MATIÁŠEK, J. a kol. *Psychologie a výslechová praxe*. Praha: Orbis, 1968.

METEŇKO, J. a kol. *Kriminalistická taktika*. Brno: Václav Klemm, 2013. ISBN 978-80-87713-08-2.

MUSIL J. a kol. *Kriminalistika*. Praha: C.H.Beck, 2004, 2. vydání. ISBN 80-7179-878-9.

MUSIL, J. a kol. *Kriminalistika*. Praha: C.H.Beck, 2001, 1. vydání. ISBN 80-7179-362-0.

NĚMEC, M. *Kriminalistická taktika pro policisty a studenty Policejní akademie České republiky v Praze*. Praha: ABOOK s.r.o., 2017, 548 s. ISBN 978-80-906974-0-9.

NĚMEC, M. *Kriminalistická taktika pro policisty*. Praha: EUROUNION, 2004, 328 s. ISBN 80-7317-036-1.

PJEŠČAK, J. a kol. *Kriminalistika*. Praha: Naše vojsko, 1982, 280 s.

PJEŠČAK, J. a kol. *Základy kriminalistika*. Praha: Naše vojsko, 1976, 408 s., 245.

PORADA, V. a kol. *Kriminalistika (úvod, technika, taktika)*. Plzeň: Aleš Čeněk, 2007, 309 s. ISBN 978-80-7380-038-3.

PORADA, V. a kol. *Kriminalistika*. Plzeň: Aleš Čeněk, 2015. 510 s. ISBN 978-80-7380-558-6.

PRERAD, V. a kol. *Kriminalistika. Prozatímní učební text z oboru kriminalistické taktiky*. Praha: PF UK, 1968.

PRERAD, V., VYCHODIL, M. Vyšetřovací experiment a rekonstrukce trestného činu. *Acta Universitatis Carolinae, Iuridica* 3/1990. Monographia LIV.

PROTIVINSKÝ, M. *Taktika výslechu obviněného a svědka v přípravném řízení*. Praha: SPN, 1978.

STRAUS Jiří a kol. *Kriminalistická taktika*. Plzeň – Aleš Čeněk s.r.o., 2008, 2.vydání. 296 s. ISBN 978-80-7380-095-6.

STRAUS, J. a kol. *Kriminalistická taktika*. Plzeň: Aleš Čeněk, 2005, ISBN 80-86898-40-7.

SVOBODA, Ivo a kol. *Kriminalistika*. Ostrava: KEY Publishing, 2016, 374 s., ISBN 978-80-7418-259-4.

ŠIMOVČEK, I. A kol. *Kriminalistika*. Plzeň: Aleš Čeněk, 2011. ISBN 978-80-7380-343-8.

VASILEJ, A.N. a kol., *Kriminalistika*, Praha, 1966.

Velký slovník naučný: encyklopedie Diderot. Praha: Diderot, 1999, 842 s., ISBN 80-902723-1-2.

VYCHODIL, M. *Rekonstrukce trestného činu*. Praha: UKr PF UK, 1973.

Časopisecké články

HEŘMÁNEK, J. *Prověrka výpovědi na místě*. Čs. Kriminalistika, č. 2/1969.

KONRÁD, Z. *Prověrka výpovědi na místě*. Kriminalistický sborník, č. 8/1997.

KRAUS, P. *Případ Václava Mrázka*. Kriminalistický sborník, č. 9/1957.

SKÁCEL, J. *Podstata a význam prověrky výpovědi na místě*. Čs. Kriminalistika, roč. XII., č. 3/1979.

SKÁCEL, J. *Vztah prověrky výpovědi na místě k jiným vyšetřovacím úkonům*. Čs. Kriminalistika, roč. XIII., č. 4/1980.

ŠTĚPIČEV, S. *Výjezd na místo jako taktický způsob prověrky důkazů*. Kriminologický sborník, č. 12/1957.

Zákonná úprava

JELÍNEK, Jiří a kol. *Trestní zákon a trestní řád: Poznámkové vydání s judikaturou*. Praha: Linde Praha a.s., 2008, 26. vydání. 1135 s.

Zákon č. 301/2005 Z. z., ze dne 24. mája 2005, Trestný poriadok

Zákon č. 141/1961 Sb., zde dne 29. listopadu 1961, o trestním řízení soudním (trestní řád) v platném znění.

Zákon č. 265/2001 Sb., ze dne 29. června 2001, *Zákon, kterým se mění zákon č. 141/1961 Sb., o trestním řízení soudním (trestní řád), ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 140/1961 Sb., trestní zákon, ve znění pozdějších předpisů, a některé další zákony*.

Webové stránky a elektronické zdroje

FENYK, Jaroslav a kol. *Některé zvláštní způsoby dokazování – prověrka na místě*. Krimi servis Hlaváček: služby v oblasti kriminalistiky [online]. 26.4.2008 [cit. 2022-02-05]. Dostupné z: <https://www.krimi-servis.cze>

KONRÁD, Zdeněk. *K teoretickým otázkám pojmu, podstaty a významu prověrky výpovědi na místě*. *Kriminalistika* [online]. 2007, č. 4, [cit. 2022-02-05]. Dostupný z: <https://web.archive.org/web/20090206034257/http://web.mvcr.cz/archiv2008/casopisy/kriminalistika/2007/04/konrad.pdf>.

Seznam zkratk

č. – číslo

ČR – Česká republika

IS ETŘ – Informační systém evidence trestního řízení

kol. – kolektiv

např. - například

odst. - odstavec

Sb. – Sbírka zákonů

srov. - Srovnání

SSSR – Svaz sovětských socialistických republik

TrŘ – Trestní řád

Seznam tabulek

Tabulka 1 Pohlaví respondentů

Tabulka 2 Věk respondentů

Tabulka 3 Počet let u Policie ČR

Tabulka 4 Okres, v kterém respondent pracuje

Tabulka 5 Služební zařazení respondenta

Tabulka 6 Provedení či setkání s prověrkou výpovědi na místě

Tabulka 7 Počet provedení nebo setkání se s prověrkou výpovědi na místě

Tabulka 8 Osvědčení prověrky výpovědi na místě v praxi

Tabulka 9 Paragraf TrŘ zabývající se prověrkou výpovědi na místě

Tabulka 10 Totožnost prověrky výpovědi na místě a prověrky na místě

Tabulka 11 Osobní přítomnost při prověrce výpovědi na místě

Tabulka 12 Účast osoby, jejíž výpověď se prověřuje

Tabulka 13 Aktivní účast osoby, jejíž výpověď se prověřuje

Tabulka 14 Typ výpovědi získané prověrkou výpovědi na místě

Tabulka 15 Podstata prověrky výpovědi na místě

Tabulka 16 Prověrka výpovědi na místě je úkon

Tabulka 17 Cíl prověrky výpovědi na místě

Tabulka 18 Očekávání od prověrky výpovědi na místě

Tabulka 19 Analýza výzkumného předpokladu

Seznam grafů

Graf 1 Pohlaví respondentů

Graf 2 Věk respondentů

Graf 3 Počet let u Policie ČR

Graf 4 Okres, v kterém respondent pracuje

Graf 5 Služební zařazení respondenta

Graf 6 Provedení či setkání s prověrkou výpovědi na místě

Graf 7 Počet provedení nebo setkání se s prověrkou výpovědí na místě

Graf 8 Osvědčení prověrky výpovědi na místě v praxi

Graf 9 Paragraf TrŘ zabývající se prověrkou výpovědi na místě

Graf 10 Totožnost prověrky výpovědi na místě a prověrky na místě

Graf 11 Osobní přítomnost při prověrce výpovědi na místě

Graf 12 Účast osoby, jejíž výpověď se prověřuje

Graf 13 Aktivní účast osoby, jejíž výpověď se prověřuje

Graf 14 Typ výpovědi získané prověrkou výpovědi na místě

Graf 15 Podstata prověrky výpovědi na místě

Graf 16 Prověrka výpovědi na místě je úkon

Graf 17 Cíl prověrky výpovědi na místě

Graf 18 Očekávání od prověrky výpovědi na místě

Graf 19 Analýza výzkumného předpokladu

Seznam příloh

Příloha A Průvodní dopis

Příloha B Dotazník pro respondenty

Příloha A Průvodní dopis

Dobrý den,

chtěla bych Vás tímto požádat o vyplnění dotazníku k mé bakalářské práci. Jmenuji se Klára Horová a studuji poslední ročník bakalářského studia na Policejní akademii v Praze, konkrétně obor Bezpečnostní management ve veřejné správě. Má bakalářská práce zpracovává téma Prověrka výpovědi na místě – teorie a praxe, touto problematikou se zabývá i dotazník.

Výsledky dotazníku budou sloužit pro praktickou část této práce. Cílem mé práce je zjistit znalosti příslušníků Policie ČR o Prověrce výpovědi na místě. Účast ve výzkumu je zcela dobrovolná a anonymní, tudíž si Vás dovoluji požádat o co nejpresnější a nejsvědomitější vyplnění.

Předem děkuji za Vaši ochotu a čas,

Klára Horová

Prosím o zaškrtnutí pouze jedné podle Vás správné odpovědi.

Příloha B Dotazník pro respondenty

1. Pohlaví:

- a. Žena
- b. Muž

2. Věk:

- a. 18-26
- b. 27-40
- c. 40-60
- d. 60-více

3. Počet let u Policie:

- a. 1-5 let
- b. 6-12 let
- c. 12-20 let
- d. 20 – více let

4. Okres:

- a. Děčín
- b. Ústí nad Labem
- c. Teplice
- d. Most
- e. Chomutov
- f. Louny
- g. Litoměřice

5. Služební zařazení:
- a. Pořádková policie
 - b. Dopravní policie
 - c. Cizinecká policie
 - d. Kriminální policie a vyšetřování
 - i. Odbor hospodářské kriminality
 - ii. Odbor obecné kriminality
 - e. jiné (konkrétně)
6. Prováděl (a) – setkal (a) jste se v rámci výkonu služby s úkonem prověrka výpovědi na místě?
- a. Ano
 - b. Ne (pokračujte na 9. otázku)
7. Pokud ano, kolikrát?
- a. 1-5
 - b. 6-10
 - c. 10 a více
8. Osvědčila se metoda prověrky výpovědi na místě v praxi, byla přínosem pro případ?
- a. Ano
 - b. Ne
 - c. Nevím
9. Konkrétní paragraf zabývající se prověrkou výpovědi na místě v Trestním řádu:
- a. 102a
 - b. 105b
 - c. 104e
 - d. 103d
 - e. Žádný
 - f. Nevím

10. Je **prověrka výpovědi na místě** a úkon upravený trestním řádem **prověrka na místě** jedna a též metoda?
- a. Ano
 - b. Ne
 - c. Nevím
11. Je potřeba osobní přítomnosti podezřelého, obviněného nebo svědka při prověrce výpovědi na místě?
- a. Ano
 - b. Ne
 - c. Nevím
12. Lze provést prověrku výpovědi na místě i bez účasti osoby, jejíž výpověď se prověřuje?
- a. Ano
 - b. Ne
 - c. Nevím
13. Je nutná při prověrce výpovědi na místě aktivní účast osoby, jejíž výpověď se prověřuje?
- a. Ano
 - b. Ne
 - c. Nevím
14. Prověrkou výpovědi na místě získáme:
- a. Správnost výpovědi
 - b. Pravdivost výpovědi
 - c. Nevím

15. Podstatou prověrky výpovědi na místě je:

- a. Znovuobnovení
- b. Pokusná činnost
- c. Srovnání
- d. Znovupoznání
- e. Nevím

16. Provedení prověrky výpovědi na místě je úkon:

- a. Opakovatelné
- b. Neopakovatelné
- c. Nevím

17. Co považujete za cíl prověrky výpovědi na místě (otevřená otázka)

18. Co od prověrky výpovědi na místě očekáváte? (otevřená otázka)